

**Základní škola a gymnázium města Konice,
příspěvková organizace
Tyršova 698, 798 52 Konice**

Č.j. ZŠGKo/759/18

Školní vzdělávací program
vyššího gymnázia
jako součásti

**Základní školy a gymnázia
města Konice,
příspěvkové organizace**

Platnost od 1.9.2018

Obsah

1	Identifikační údaje.....	3
2	Charakteristika školy a ŠVP.....	4
2.1	Charakteristika školy.....	4
2.1.1	Úplnost a velikost školy.....	4
2.1.2	Vybavení školy.....	4
2.1.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.1.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	5
2.1.5	Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty.....	5
2.2	Charakteristika ŠVP.....	6
2.2.1	Zaměření školy.....	6
2.2.2	Profilace a priority základní školy.....	6
2.2.3	Profilace a priority gymnázia.....	6
2.2.4	Další aktivity školy.....	7
2.2.5	Cíle základního a gymnaziálního vzdělávání, metody a formy výuky.....	7
2.2.6	Klíčové kompetence.....	8
2.2.7	Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
2.2.8	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
2.2.9	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
2.2.10	Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu.....	12
2.3	Speciální část ŠVP pro gymnázium.....	15
2.3.1	Profil absolventa - zaměření školy.....	15
2.3.2	Organizace přijímacího řízení.....	15
2.3.3	Organizace maturitní zkoušky.....	15
3	Školní učební plán VG.....	16
4	Učební osnovy.....	17
4.1	Jazyk a jazyková komunikace.....	17
4.1.1	Český jazyk a literatura.....	17
4.1.2	Anglický jazyk.....	28
4.1.3	Německý jazyk – další cizí jazyk.....	38
4.2	Matematika a její aplikace.....	45
4.2.1	Matematika.....	45
4.3	Člověk a příroda.....	58
4.3.1	Fyzika.....	58
4.3.2	Chemie.....	66
4.3.3	Biologie.....	74
4.3.4	Zeměpis.....	80
4.4	Člověk a společnost.....	86
4.4.1	Základy společenských věd.....	86
4.4.2	Dějepis.....	100
4.5	Umění a kultura.....	106
4.5.1	Hudební výchova.....	106
4.5.2	Výtvarná výchova.....	109
4.6	Člověk a zdraví.....	115
4.6.1	Tělesná výchova.....	115
4.7	Informatika a informační a komunikační technologie.....	125
4.7.1	Informatika a výpočetní technika.....	125
5	Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	129
5.1	Hodnocení žáků.....	129
5.2	Autoevaluace školy.....	140

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program vyššího gymnázia jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Motivační název:

Škola konického regionu – vyšší gymnázium

Předkladatel:

název školy Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace

REDIZO 600 015 149

KKOV, název oboru 79-41-K/81 Gymnázium

adresa školy Tyršova 609, Konice, 798 52 Konice

ředitel Mgr. Eva Obrusníková

IZO gymnázia 110 012 569

telefon 582 302 671

e-mail gymnazium@konice.cz

www <http://gymnazium-konice.cz>

ID DS ieegh5c

Gymnázium; délka studia: 8. let; studium denní

Zřizovatel Město Konice; tel.582 302 411

Adresa zřizovatele Masarykovo náměstí 27, 798 52 Konice

2 Charakteristika školy a ŠVP

(společná část ŠVP základní školy, ŠVP nižšího gymnázia a ŠVP vyššího gymnázia)

2.1 Charakteristika školy

2.1.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a gymnázium tvoří jeden právní subjekt. Součástí školy je dále školní družina, školní klub a školní jídelna.

Základní škola je úplná, tedy s 1. - 9. ročníkem. Výuka probíhá většinou ve dvou paralelních třídách, méně často ve třech paralelních třídách, výjimečně v jedné třídě. Počet tříd na ZŠ se pohybuje mezi 18-20, jejich průměrná naplněnost je mezi 24 - 26 žáky. Kapacita základní školy činí 620 žáků. Skutečný počet je kolem 500 žáků.

Gymnázium je osmileté, v každém ročníku je jedna třída. Průměrná naplněnost tříd na gymnáziu je o něco vyšší než na základní škole a činí v průměru 27 - 28 studentů. Kapacita gymnázia je 240 studentů, skutečný počet se pohybuje kolem 220 studentů.

Škola se nachází v přibližně třítisícovém městě Konice, které je centrem konického mikroregionu, a to z hlediska geografického, správního, ekonomického i kulturního. Počet obyvatel konického mikroregionu činí asi deset tisíc obyvatel. Dopravní obslužnost města Konice je dobrá, zajišťuje ji autobusová i vlaková doprava.

2.1.2 Vybavení školy

Škola byla otevřena v roce 1975. V letech 1999 - 2004 prošel téměř celý komplex generální rekonstrukcí, která zahrnovala zateplení a zastřešení budov, výměnu oken, výměnu větší části podlahových krytin, částečnou výměnu elektrických rozvodů, rekonstrukci zařízení školního stravování, tělocvičen a venkovního sportovního areálu.

Školu tvoří čtyři pavilony. Pavilon A spojuje ostatní pavilony v jeden celek a jsou v něm umístěny šatny. V druhém a třetím podlaží pavilonu B je umístěn 1. stupeň základní školy, v prvním podlaží pavilonu B a v prvním podlaží pavilonu C se nacházejí třídy druhého stupně základní školy a prima gymnázia. Druhé a třetí podlaží pavilonu C patří ostatním třídám gymnázia, je zde umístěna i většina odborných učeben. Největší prostor pavilonu D patří tělocvičnám, jedno podlaží náleží školní družině, v pavilonu je umístěno i zařízení školní stravovny a plynová kotelna.

Škola disponuje 29 kmenovými (univerzálními) třídami a 9 odbornými učebnami, které tvoří odborná učebna fyziky, chemie, biologie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dvě počítačové učebny (PC) a dvě jazykové učebny. K odborným zařízením náleží dále dílny, chemická laboratoř, skleníky a školní pozemky.

Zázemí pro sportovní aktivity představují dvě tělocvičny a sportovní areál, v němž se nachází atletická dráha dlouhá 200m, sektor pro skok daleký, skok vysoký a vrh koulí a dále dvě hřiště. První z nich má hrací plochu 20x40m a je určeno házené, kopané a tenisu, může se však rozčlenit na další dvě hřiště, a to na basketbal a volejbal. Druhé hřiště je menší a slouží volejbalu nebo košíkové. Do areálu patří i hřiště na pettang.

V těsném sousedství areálu se nalézají i dvě menší zóny s herními prvky, které slouží školní družině a veřejnosti. Asi padesát metrů od školy je vybudováno kryté kluziště s umělým ledem.

2.1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří v průměru 45 – 47 interních pedagogických pracovníků a 2 - 3 externí pracovníci, kteří zajišťují výuku náboženství. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, metodik informačních a komunikačních technologií a koordinátor environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Pedagogický sbor je rovnoměrně věkově rozvrstven.

2.1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

K dlouhodobým projektům náleží již více než desetiletá spolupráce s německou školou Realschule Bopfingen, která zahrnuje výměnu zkušeností mezi pedagogy, dopisování mezi žáky a především pak výměnné pobyty. Za uvedenou dobu se těchto akcí zúčastnily více než dvě stovky našich a německých žáků.

Mezi osvědčené projekty patří dále poznávací zájezdy do Anglie, které se uskutečňují většinou jednou za dva roky, jedno nebo dvoudenní zájezdy do sousedních zemí, každoroční výlety maturující třídy do Prahy, výlety, exkurze, lyžařské kurzy a letní sportovní kurzy, z nichž některé se realizují v zahraničí.

Žáci se dále zapojují do programu eTwinning, který umožňuje komunikaci mezi žáky z různých zemí.

2.1.5 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Zásadní význam pro naši školy má její spolupráce se zřizovatelem, tj. s městem Konice, které neslo i hlavní odpovědnost za generální rekonstrukci školy. Velmi dobrou tradicí je i účast představitelů města při významných událostech školy, jako je například zahájení školního roku, předávání závěrečných vysvědčení absolventům základní školy nebo gymnázia. Těsná spolupráce s městem vyplývá i ze skutečnosti, že v každém volebním období jsou dva až tři učitelé členy městského zastupitelstva.

Dlouhodobě výbornou spoluprací máme se Sdružením přátel školy Základní školy a gymnázia města Konice, z.s., které podporuje finančně i organizačně nejrůznější aktivity naší školy. Jako velmi dobrá se jeví spolupráce se školskou radou, pedagogicko psychologickou poradnou, speciálním pedagogickým centrem, dětskými lékaři, s Dětským domovem v Konici i dalšími místními organizacemi, např. s Charitou Konice, TJ Sokol Konice, Klubem orientačního běhu, dobrovolnými hasiči apod.

Zvláštní rozměr má pak naše spolupráce s charitativními organizacemi a spolupráce při organizaci veřejných sbírek, jako je např. „Tříkrálová sbírka" Charity, „Květinový den apod.

2.2 Charakteristika ŠVP

2.2.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program naší školy nese název *Škola konického regionu*. Tento název vyjadřuje nejvýraznější specifikum školy, kterým je její regionální charakter, jenž vyplývá z jedinečného propojení dvou druhů škol, a to základní školy a osmiletého gymnázia.

Škola je zajímavá pro celý region i tím, že disponuje bohatým zázemím pro sportovní aktivity, jako jsou atletika, míčové hry, ale i bruslení a hokej. Nezřídka plní povinnou školní docházku na konické škole i ti žáci, kteří nepatří do spádové oblasti školy, ale vybírají si naši školu pro svůj zájem o studium na gymnáziu nebo proto, že je škola zaujala svými možnostmi právě pro sportovní nebo jiné využití.

Spojení základní školy a gymnázia může na jedné straně přinášet určitá rizika vyplývající z velkého věkového rozdílu žáků různých stupňů škol, na straně druhé však přináší do života školy větší bohatost a rozmanitost.

2.2.2 Profilace a priority základní školy

Základní škola je otevřena všem žákům, kteří plní povinnou školní docházku. Patří mezi ně i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou sice integrováni ve třídním kolektivu, avšak je jim věnována péče i mimo pravidelnou výuku v reedukačních kroužcích.

Zvláštní pozornost věnujeme žákům prvního ročníku a žákům vycházejícím. V případě našich nejmladších žáků se snažíme o to, aby přechod z předškolního vzdělávání ke vzdělávání základnímu proběhl co nejpřirozeněji. Vycházejícím žákům zase připravujeme takový program, který jim v co největší míře pomůže v jejich profesní orientaci, a to samozřejmě nejen v posledním ročníku, ve kterém plní povinnou školní docházku. Do programu profesní orientace patří jak exkurze, besedy se zástupci středních škol, návštěva burzy škol, tak i poradenská odpoledne, která organizuje výchovná poradkyně pro žáky a jejich zákonné zástupce.

V učebním plánu základní školy jsou dotovány základní předměty, tedy český jazyk, anglický jazyk a matematika. Jako další cizí jazyk je vyučován jazyk německý.

2.2.3 Profilace a priority gymnázia

Osmileté gymnázium má již ze své povahy regionální charakter, je tedy otevřeno všem žákům našeho regionu, kteří mají o studium na gymnáziu. Konický region patřil a stále patří mezi oblasti s nejnižší vzdělaností, založení první střední školy v Konici v roce 1993 proto sleduje jako jeden z primárních cílů zvýšení vzdělanosti v tomto regionu.

Hlavním cílem studia na gymnáziu je příprava studentů ke studiu na vysokých školách. Vývoj ukázal, že založení gymnázia bylo správným rozhodnutím, neboť vystihlo obecné trendy v naší společnosti: počet vysokoškoláků v ČR se za posledních deset let zdvojnásobil, největší podíl z nich tvoří absolventi gymnázia.

Gymnázium má všeobecný charakter, což umožňuje studentům výběr z široké škály vysokoškolských oborů. Naši absolventi studují na vysokých školách i vyšších odborných školách disciplíny lékařské i ekonomické, humanitní i přírodovědné, právnické, pedagogické i technické.

Pomocí časové disponibilní dotace podporujeme výuku cizích jazyků, dále posilujeme výuku českého jazyka, matematiky a informatiky. Jazyková a informační gramotnost i dobré znalosti z českého jazyka a matematiky jsou nezbytným předpokladem pro další úspěšné studium na vysokých školách i pro uplatnění v praxi. Tolik potřebnou profilaci získají studenti

volbou volitelných předmětů, klíčovou roli přitom hrají volitelné předměty v posledním ročníku, které dotujeme třemi hodinami týdně a které ve formě seminářů připravují studenty nejen k maturitním zkouškám, ale především k přijímacím zkouškám na VŠ a VOŠ.

K výuce jazyků: „prvním“ cizím jazykem je jazyk anglický. Jako další cizí jazyk je vyučován německý jazyk. Ve formě zájmového kroužku nebo nepovinného předmětu nabízíme i výuku dalších cizích jazyků, např. francouzského, španělského nebo latinského.

2.2.4 Další aktivity školy

K bohatšímu životu školy přispívají aktivity mimo pravidelné vyučování. Patří k nim činnost školní družiny a školního klubu, dále pak aktivity zájmových kroužků, akce kulturního, vzdělanostního, výchovného, ekologického nebo sportovního charakteru, jako jsou např. návštěvy divadelních a filmových představení, poznávací zájezdy do Prahy, lyžařské a turistické kurzy, akce ke Dni Země, besedy a přednášky, výměnné pobyty mezi našimi žáky a žáky německé školy z Bopfingenu, poznávací zájezdy do Anglie, kontakty se školami a žáky jiných zemí EU v rámci programu e-Twinning.

Další významnou skupinu aktivit představují soutěže, olympiády a středoškolská odborná činnost - obvykle navazují na zájmovou činnost a slouží nejen k aktivizaci a motivaci žáků bez ohledu na jejich nadání, ale představují i možnost pro rozvoj zájmů a schopností talentovaných žáků.

2.2.5 Cíle základního a gymnaziálního vzdělávání, metody a formy výuky

Školní vzdělávací program základní školy a nižšího gymnázia vychází z pojetí a cílů RVP pro základní vzdělávání, ŠVP vyššího gymnázia z pojetí a cílů RVP pro gymnázia. Hlavním cílem základního vzdělávání i vzdělávání gymnaziálního je všestranný rozvoj osobnosti každého žáka a rozvíjení jeho klíčových kompetencí (KK).

Jedním z dominantních znaků současnosti je tzv. globalizace, srůstání ekonomik a kultur. Ukazuje se, že rozhodujícím faktorem dalšího vývoje již nejsou suroviny nebo stroje, ale informace, přesněji schopnost informace nalézt, aplikovat je a tvůrčím způsobem je dále rozvinout, a to ve prospěch nejen jedince, ale i společnosti. Podmínkou takového přístupu proto není jen vzdělanost, ale i odpovědnost a mravnost nebo ještě přesněji: především odpovědnost a mravnost. Hovoří se proto nejen o společnosti vzdělanostní, informační, ale i o občanské. Proto je prioritou naší školy nejen vzdělávání, ale i výchova, tedy komplexní rozvoj osobnosti žáka.

Hlavní smysl nového, reformovaného školství tkví v tom, že učivo nechápe jako cíl sám o sobě, nýbrž jako prostředek k rozvoji osobnosti žáka a jeho klíčových kompetencí. To však nesmí vést k dalšímu extrému: neznalosti. Cílem naší školy je proto udržet rovnováhu mezi požadavky na rozvoj osobnosti a požadavky na získání potřebné úrovně znalostí. Důraz přitom budeme klást na ty znalosti a dovednosti, které jsou spjaty s běžným životem a praxí.

Ve výuce budeme zvyšovat podíl efektivních metod práce, jako je např. skupinové a projektové vyučování, kterým se vedou žáci k týmové práci, řešení problémových úloh, činnostní vyučování postavené na objevitelské metodě, práce s textem, kritické čtení a psaní apod.

O účinnosti uvedených metod nás přesvědčují výsledky průzkumů, které ve zkratce vyjadřuje i jedno staré čínské přísloví:

*Řekni a já zapomenu,
ukaž mi a já si zapamatuji,
nechej mne to dělat a já pochopím.*

2.2.6 Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnosti si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

3. Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá informační technologie;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- vyjadřuje se v mluvených a psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

4. Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenskými mediálními tlakům.

5. Kompetence občanská

Žák:

- odpovědně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

6. Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpozná a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven rizika nést;

- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

2.2.7 Výchovné a vzdělávací strategie

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k sebereflexi, k uvědomění si sebe sama, svých možností a k jejich seberealizaci;
- vedeme žáky k hledání a užívání efektivních a vhodných metod učení;
- vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému zhodnocení svých výsledků učení;
- vedeme žáky k pochopení smyslu učení v celém jejich životě;
- uplatňujeme takové metody výuky ("objevitelská metoda"), v nichž žák prožívá radost z poznávání a učení;
- uplatňujeme takové formy výuky, při nichž žák pracuje samostatně nebo ve skupině;
- zadáváme žákům zajímavé úkoly, úkoly ze života a praxe;
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací;
- podporujeme účast žáků v soutěžích, olympiádách a středoškolské odborné činnosti;

II. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky problémy rozpoznat, analyzovat, navrhnout a realizovat jejich řešení a provádět vyhodnocení realizovaného řešení;
- v motivační části vyučovacích hodin a ve vlastní výuce využíváme problémové úlohy a otevřené otázky;
- ve výuce uplatňujeme úkoly z praxe a z běžného života;
- učíme žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů;
- vedeme žáky k účasti v soutěžích, olympiádách a středoškolské odborné činnosti;
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a výsledků práce;

III. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby své myšlenky a názory formulovali výstižně, souvisle a v logickém sledu, a to v ústním i písemném projevu;
- povedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, gest a jiných informačních a komunikačních prostředků;
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými ve škole i mimo školu;
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor;
- učíme žáky naslouchat jiným;
- komunikujeme se školami a jejich žáky v regionu i v zahraničí, např. prostřednictvím programu e-Twinning;

IV. Kompetence sociální a personální

- ve výuce budeme uplatňovat skupinové práce a projekty, ve kterých se budou žáci učit spolupracovat s ostatními a přijímat různé role;
- budeme podporovat vzájemnou pomoc při učení a různých aktivitách;
- žáky budeme vést k tomu, aby respektovali dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sami podílejí;
- povedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli pozitivní představu o sobě samém
- budeme podporovat sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj;

V. Kompetence občanské

- povedeme žáky k práci ve třídní a školní samosprávě, které budou sloužit jako modely fungování demokracie;
- povedeme žáky k uvědomělému respektování školního řádu, který obsahuje nejen povinnosti, ale i práva ;
- budeme podporovat spolupráci s jinými školami v rámci výměnných pobytů;
- povedeme žáky k pochopení základních ekologických a environmentálních problémů;
- povedeme žáky k třídění odpadů;
- budeme učit žáky chovat se odpovědně v možných krizových situacích;

VI. Kompetence k podnikavosti

- povedeme žáky k pochopení a respektování pravidel, která slouží k ochraně zdraví;
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci;
- organizací exkurzí, besed a individuálních pohovorů budeme pomáhat žákům při jejich volbě povolání;
- k profesní orientaci budeme přispívat i nabídkou volitelných předmětů a zájmových kroužků;
- vedeme žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci;
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- budeme podněcovat iniciativu a tvořivost žáků;
- vedeme žáky k poznání podstaty podnikání, k vyhodnocení rizik podnikání;
- vedeme žáky k posouzení podmínek realizace podnikatelského záměru.

2.2.8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření členěných do pěti stupňů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s příznanými podpůrnými opatřeními vychází škola z individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou uplatňována pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu vyššího gymnázia jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice.

Pro žáky s příznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů. Oba plány se vyhotovují v písemné podobě. Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, na přípravě a vyhodnocování se podílí všichni vyučující daného žáka. Výchovný poradce rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským zařízením.

2.2.9 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, případně individuální vzdělávací plán.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka.

Plán pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat také podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Plán pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka i individuální vzdělávací plánu se vyhotovují v písemné podobě.

Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, který rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským zařízením.

2.2.10 Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním. V tabulce je uvedeno rozložení tematických okruhů v jejich základním - minimálním rozsahu na vyšším gymnáziu.

Základní formou jejich realizace je integrace (INT), doporučenou formou jsou projekty.

I. Osobnostní a sociální výchova

Integrace – Základy společenských věd

Tematické okruhy	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Int – ZSV			Int – ZSV
Seberegulace, organ. dovednosti, efektivní řešení problémů	Int – ZSV			
Sociální komunikace	Int – ZSV			
Morálka všedního dne			Int – ZSV	Int – ZSV
Spolupráce a soutěž	Int – ZSV			

II. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Integrace – Základy společenských věd, Dějepis, Český jazyk, Cizí jazyky

Tematické okruhy	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Globalizační a rozvojové procesy			Int - A Int – D	

			Int - SV	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		Int - ZSV	Int - A Int - D	Int - Č
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		Int - ZSV	Int - A Int - D	
Žijeme v Evropě	Int - A, N, Č Int - D	Int - A	Int - A	Int - N, ZSV
Vzdělávání v Evropě a ve světě	Int - A	Int - N Int - D		

III. Multikulturní výchova

Integrace – Základy společenských věd, Dějepis, Zeměpis, CJ

Tematické okruhy	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Základní problémy sociokulturních rozdílů			Int - D	
Psychosociální aspekty interkulturality	Int - ZSV		Int - N	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		Int - A, N		Int - A, N

IV. Environmentální výchova

Integrace – Biologie, Chemie, Fyzika

Tematické okruhy	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Problematika vztahů organismů a prostředí	Int - Bi, Z	Int - Ch, Bi		
Člověk a životní prostředí	Int - Bi Int - F Int - Ch	Int - F Int - Ch	Int - F	Int - F
Životní prostředí regionu a České republiky				Int - Bi

V. Mediální výchova

Integrace – Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Základy společenských věd, Dějepis

Tematické okruhy	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Média a mediální produkce			Int - A Int - Č	Int - ZSV
Mediální produkty a jejich významy			Int - N Int - A Int - Č	
Uživatelé	Int - A	Int - A	Int - A Int - Č	Int - A
Účinky mediální				

produkce a vliv médií			Int – A Int – Č	
Role médií v moderních dějinách			Int – D Int - Č	

2.3 Speciální část ŠVP pro gymnázium

2.3.1. Profil absolventa - zaměření školy

Školní vzdělávací program gymnázia sleduje naplnění dvou základních cílů:

1) komplexní rozvoj osobnosti studenta;

2) kvalitní přípravu studenta k dalšímu studiu na vysoké škole.

Ad 1) Absolventi gymnázia by měli být schopni porozumět sami sobě, uvědoměle vnímat svoji roli ve společnosti, být odpovědní za sebe, lidské společenství i přírodu. Měli by být schopni se samostatně učit, pracovat v týmu, vhodně prezentovat a obhajovat své postoje, účinně využívat informační a komunikační technologie a komunikovat v mateřském i ve dvou cizích jazycích.

Ad 2) Absolventi gymnázia by měli být schopni studovat na libovolné vysoké či vyšší odborné škole. Proto si musí osvojit solidní základy všech všeobecných předmětů a musí disponovat těmi prostředky, které jsou potřebné ke studiu všech oborů. Prvním prostředkem jsou znalosti cizích jazyků, druhým pak znalosti a dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií. Proto je zaměření gymnázia všeobecné a dotuje jednak cizí jazyky, jednak výuku informačních a komunikačních technologií.

Potřebná je však i oborová diferenciací studentů, rozhodující obrat k ní učiní studenti v posledních dvou ročnících vyššího gymnázia. Profilace je zajištěna výběrem z široké nabídky volitelných předmětů, účinnost profilace je přitom zvýšena tím, že v posledním ročníku se studenti věnují zvoleným oborům nadstandardně ve třech hodinách týdně.

2.3.2 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno dle platné legislativy. Nejpozději do konce ledna je zveřejněn nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok. Uchazeči konají uchazeči písemnou zkoušku z českého jazyka a matematiky. Zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV. Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok jsou zveřejňována na internetových stránkách školy vždy do konce ledna příslušného roku.

2.3.3 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována dle platné legislativy. Podle školského zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění se maturitní zkouška skládá ze společné a profilové částí. Společná část se skládá ze dvou zkoušek, a to ze zkoušky z českého jazyka, zkoušky z cizího jazyka nebo matematiky. Profilová část se skládá ze dvou povinných zkoušek.

3 Školní učební plán VG

Vyučovací předmět	1.ročník kvinta	2.ročník sexta	3.ročník Septima	4.ročník oktáva	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	4	4	5	5	18
Anglický jazyk	4	4	4	5	17
Německý jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	5	5	4	4	18
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	2	2	2	0	6
Biologie	2	2	2	1	7
Zeměpis	2	2	0	0	4
Základy společenských věd	2	2	2	1	7
Dějepis	2	2	2	0	6
Hudební výchova	1	0	0	0	1
Výtvarná výchova	1	2	0	0	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika a informační a komunikační technologie	1	1	1	1	4
Volitelný předmět I.	0	0	2	3	5
Volitelný předmět II.	0	0	2	3	5
Volitelný předmět III.	0	0	0	3	3
Celková časová dotace	33	33	33	33	132

Poznámky:

- Jako další cizí jazyk je stanoven jazyk německý.
- Základy společenských věd vědy vychází především ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ. Zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Geografie a Geologie.
- Vzdělávací obsahy oborů Geologie, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví jsou integrovány v rámci zvolených předmětů:
 - Vzdělávací obsah Člověk a svět práce je integrován v rámci vyučovacího předmětu Základy společenských věd, a to v sextě (1 hodina ve 2.r. VG).
 - Vzdělávací obsah oboru Výchova ke zdraví je integrován v rámci předmětu Základy společenských věd (0,5 hodina v 1.r. VG) a Biologie (0,5 hod. ve 2.r. VG).
 - Vzdělávací obsah oboru Geologie je integrován v rámci předmětu Zeměpis (0,5 hod. v 1. a 0,5 hod. 2.r. VG).
- Nabídka volitelných předmětů: Seminář z anglického jazyka, Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky, Seminář z informatiky a výpočetní techniky, Seminář z programování, Seminář chemicko-biologický, Seminář z fyziky, Seminář z biologie, Seminář z chemie, Seminář ze zeměpisu, Seminář ze základů společenských věd, Seminář z dějepisu, Seminář z politologie a práva.
- Nabídka nepovinných předmětů: Sportovní hry, Náboženství aj. podle zájmů studentů a finančních možností školy.
- Disponibilní hodiny: M 8, Čj 6, Aj 5, Člověk a příroda a Člověk a společnost 2 hodiny - integrace Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce 1 (integrace do vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost), Výchova ke zdraví 1 (integrace do vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost), volitelné předměty 5. Celkem 26 hodin.

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

4.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Český jazyk a literatura. Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP GV. Cílem tohoto předmětu je získání dobré znalosti mateřského jazyka, orientace v různých komunikativních situacích, posouzení kvality literárního nebo filmového díla a divadelního představení, jejich interpretace a aktivní vřazení do kulturního kontextu. Prostřednictvím svého obsahu v literární části vyučovací předmět tříbí vkus žáka, kladně ovlivňuje jeho názory, postoje a hodnotovou orientaci a formuje jeho mravní a sociální cítění.

Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se o tyto předměty:

- Dějepis (historický a společenský kontext)
- Cizí jazyky (jazykové jevy příbuzné, odlišné)
- Hudební a výtvarná výchova (umělecké směry)
- Společenské vědy (náboženské a filozofické systémy)
- Informační a komunikační technologie

Časové a organizační vymezení předmětu:

Český jazyk a literatura je maturitní předmět, který je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia. Na vyšším gymnáziu jsou předmětu v 1. a 2. ročníku věnovány 4 hodiny týdně, a to v dělení dva bloky: a) český jazyk a komunikace - 1 hodina týdně

b) literatura - 3 hodiny týdně

V 3. a 4. ročníku je hodinová dotace 5 hodin týdně:

a) český jazyk a komunikace - 1 hodina týdně

b) literatura - 4 hodiny týdně

Výuka předmětu probíhá v celé třídě, tedy s plným počtem žáků.

Předmět je posílen také Seminářem z českého jazyka a literatury obvykle ve 3. a 4. ročníku s následnou hodinovou dotací: a) 3. ročník – 2 hodiny týdně

b) 4. ročník - 3 hodiny týdně

Seminář z českého jazyka je volitelný předmět, ve kterém dochází k dalšímu rozšiřování získaných znalostí a upevňování dovedností /skupinová práce, interpretace textu, filmové projekce apod./.

V rámci předmětu jsou na vyšším gymnáziu integrována tato **průřezová témata**:

- Mediální výchova - 3. ročník – všechny tematické okruhy
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – 1.r. (Žijeme v Evropě)
4. ročník (Globální problémy, jejich příčiny a důsledky)

b) Výchovné a vzdělávací strategie

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- frontální, skupinová, individuální výuka,
- referáty, diskuse,
- aktivní práce s různými zdroji informací, jejich porovnání, zhodnocení přínosu, kritické posouzení.

Kompetence k řešení problémů

- samostatná četba, písemné a ústní formulování vlastních čtenářských zážitků a postřehů, hodnocení, interpretace díla nebo ukázky,
- prezentace vlastní práce,
- referáty, diskuse,
- aktivní práce s různými zdroji informací, jejich porovnání, zhodnocení přínosu, kritické posouzení,
- samostatná domácí i školní činnost,
- dramatický přednes, mluvnická a umělecká vystoupení,
- účast v soutěžích a olympiádách.

Kompetence komunikativní

- samostatná četba, písemné a ústní formulování vlastních čtenářských zážitků a postřehů, hodnocení, interpretace díla nebo ukázky, formulace kritických soudů,
- referáty, diskuse,
- dramatický přednes, mluvnická a umělecká vystoupení,
- vlastní literární činnost a první veřejné prezentace,
- účast v soutěžích a na olympiádách.

Kompetence sociální a personální

- besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí,
- prezentace vlastní práce,
- hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků.

Kompetence občanské

- besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí,
- prezentace vlastní práce,
- vlastní literární činnost a prezentace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
JAZYK, ŘEČ, KOMUNIKACE- -žák objasní podstatu procesu komunikace -rozezná různé systémy dorozumívání /i mimoslovní/ a možnosti jejich uplatnění -orientuje se v rozdílech mezi spisovným a nespisovným jazykem, - jmenuje hlavní kodifikační příručky - popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i	- jazyk jako prostředek komunikace -systémy dorozumívání - jazyk spisovný, nespisovný, úzus - kodifikace spisovného jazyka	

<p>současné vývojové tendence</p> <p>STYLISTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje funkční styly, postupy a útvary - vzájemně odlišuje a tvoří útvary prostě sdělovacího stylu, při formulování textů používá vhodné jazykové prostředky - vysvětlí podstatu a praktické použití krátkých informačních útvarů - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu <p>OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA LITERATURY, ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY</p> <ul style="list-style-type: none"> -určuje základní kompoziční postupy - definuje styl umělecký - vysvětlí jeho znaky, rozezná jednotlivé literární druhy a žánry - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - vyhledá zvláštnosti a specifika jazykové výstavby textu - získané poznatky tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálním světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promírá do lit.textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění /časoprostor, vypravěč, postavy/ a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - text a styl, slohotvorní činitele subjektivní a objektivní - funkční styly, slohové postupy - styl prostě sdělovací, krátké informační útvary - výpisek, osnova, konspekt, teze, resumé, rejstřík, obsah - referát <ul style="list-style-type: none"> - funkční styl umělecký /znaky/ - struktura díla - literární druhy a žánry - literární interpretace <ul style="list-style-type: none"> - oblast projevů psaných a 	
--	--	--

<p>v konkrétním textu</p> <p>PROJEVY PSANÉ A MLUVENÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl, výhody a nevýhody projevu psaného a mluveného - vysvětlí základy českého hláskosloví - v praxi uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny <p>LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si různé možné přístupy člověka ke skutečnosti - konfrontací znalostí historického vývoje a informací o literárním vývoji dokládá sepětí literatury, kultury a historie - orientuje se v informacích o počátcích světové kultury, obzvláště literatury a architektury - orientuje se v hlavních zdrojích evropské kultury a literatury - rozpozná hlavní rysy středověké kultury, literární památky - určí podstatné rysy románského a gotického stylu a rozezná některé konkrétní stavby v Čechách i v Evropě - vysvětlí hlavní znaky renesance, humanismu a reformace v Evropě - rozpozná hlavní díla evropské renesance v oblasti architektury a výtvarného umění - jmenuje hlavní literární díla a vysvětlí jejich sepětí s myšlenkami humanismu, a to nejprve v Evropě, pak také v Čechách - definuje souvislost historických a společenských událostí s uměním baroka - rozpozná hlavní rysy barokního 	<p>mluvených</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rétoriky, fonetika - základy českého hláskosloví - pravopis <ul style="list-style-type: none"> - estetika - orientální literatura /Mezopotámie, Indie, Čína/ - antika, Bible <ul style="list-style-type: none"> - středověké národní eposy - literatura Velké Moravy - literatura 11. až 14./15. století na našem území - románský styl <ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, reformace - literatura 15. a 16. století v Itálii, Francii, Anglii, Nizozemí - renesance a humanismus v Čechách <ul style="list-style-type: none"> - baroko <ul style="list-style-type: none"> - klasicismus, osvícenství 	
---	---	--

<p>díla, orientuje se v hlavním představitelích baroka ve výtvarném a slovesném umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislost mezi společenskými /historickými/ událostmi a nástupem osvícenství - charakterizuje principy klasicismu, rozpozná hlavní díla tohoto směru zejména ve Francii, Itálii a Německu - vlastními slovy vysvětlí a na konkrétních literárních dílech demonstruje politickou a literární situaci v Čechách od konce 18. století do poloviny 19. století - vybere důležitá díla daného období a vysvětlí sepětí literatury s problematikou pojetí národa - vlastními slovy vyjádří důvody kvalitativní a kvantitativní odlišnosti světové a české literární produkce tohoto období a dále <p>ROMANTISMUS</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí sepětí nástupu romantismu se společenskými změnami a historickými událostmi v Evropě - jmenuje hlavní rysy romantismu, charakterizuje romantického hrdinu - uvede hlavní představitele romantismu v Evropě a v USA /E.A.Poe/ - na konkrétních ukázkách předvede orientaci v tomto um.směru 	<p>- národní obrození, romantismus</p> <p>-romantismus ve světové literatuře</p>	
--	--	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>LEXIKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi druhy pojmenování, v komunikaci využívá prostředky z různých oblastí slovní zásoby, vyjmenuje významné slovníky a pracuje s nimi - odliší jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu 	<ul style="list-style-type: none"> - nauka o slovní zásobě - typy slovníků a jejich využití - nauka o významu slov 	

<p>s komunikační situací</p> <p>NAUKA O TVOŘENÍ SLOV - v různých komunikačních situacích uplatňuje své znalosti z tvarosloví</p> <p>SLOHOVÝ POSTUP POPISNÝ - umí stylizovat popis prostý, líčení a charakteristiku se všemi atributy sl.postupu popisného - charakterizuje výstižně literární postavu</p> <p>STYLOVÁ OBLAST ŘEČNICKÁ - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky /modulace síly, tempo řeči, přízvuky, pauzy a správné frázování/ - v ml.projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - umí stylizovat krátký proslov a přednese jej před třídou</p> <p>INDOEVROPSKÉ JAZYKY - rozlišuje termíny jako jazyková rodina, jazyky příbuzné - zařadí evropské a zvláště slovanské jazyky v rámci indoevropských jazyků</p> <p>KORESPONDENCE - rozlišuje korespondenci soukromou od korespondence úřední - dokáže formulovat úřední dopis,například žádost</p> <p>LITERATURA - vysvětlí a konkrétně demonstruje na příkladech demonstruje specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - vysvětlí podmínky a znaky romantismu v Čechách a dá do souvislosti s hlavními společenskými tématy počátku 19. století - rozezná umělecké dílo období</p>	<p>- tvoření slov a obohacování slovní zásoby - vrstvy českého jazyka</p> <p>-popis, líčení, charakteristika</p> <p>- rétorika - výslovnostní styly - projev, proslov, diskuse</p> <p>-jazykové rodiny -slovanské jazyky, praslovanština</p> <p>- administrativní funkční styl - úřední a soukromá korespondence - formuláře, žádost</p> <p>- romantismus v Čechách - dílo K. H. Máchy - díla K. J. Erbena</p> <p>- K. H. Borovský, B. Němcová,J.</p>	
---	---	--

<p>romantismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí společenské procesy v Čechách v polovině 19. století až do poslední třetiny 19. století - charakterizuje hlavní cíle literárních skupin či hnutí tohoto období, hlavní představitele a jejich dílo - vysvětlí podmínky vzniku evropského realismu v umění - orientuje se ve výtvarném umění realismu - zná hlavní představitele realismu v literatuře v Evropě - charakterizuje naturalismus a uvede příklady naturalistické prózy - definuje příčiny změny v umění v poslední třetině 90. let 19. století - pochopí hlavní znaky tzv. moderních uměleckých směrů a dekadence - rozpozná hlavní znaky a představitele moderny v malířství a sochařství a v poezii - charakterizuje společenský a historický vývoj konce 19. století a 1. poloviny 20. století v Čechách - posuzuje vliv evropské literární produkce na českou literaturu 	<p>K. Tyl</p> <ul style="list-style-type: none"> - májovci, ruchovci a lumírovci - autoři historické beletrie - evropský realismus - naturalismus v evropské literatuře - moderní umělecké směry - 1. sv. válka a literatura - P. Bezruč - buřiči 	
---	---	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>SYNTAX</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a při formulování textu zohledňuje funkci jednotlivých větných členů i vedlejších vět a vztahy mezi nimi dokládá na přehledných grafických znázornění vět i souvětí - pozná chybnou formulaci, pojmenuje chybu a větu přeformuluje - teoretické znalosti syntaxe přenáší do praxe a aplikuje pravidla interpunkce <p>MORFOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v praxi znalosti skloňování, časování a stupňování 	<ul style="list-style-type: none"> - skladební vztahy, valenční teorie, skladební jevy, všestranné jazykové rozbory - odchylky a zvláštnosti ve skladbě - pravopis – interpunkce - morfologie 	

<p>- charakterizuje zvláštnosti u jednotlivých slovních druhů - spojuje tyto znalosti s pravopisem</p> <p>STYLISTIKA - v úvaze a eseji dokazuje samostatnost uvažování a jazykovou vytríbenost svého projevu - realizuje základní publicistické útvary, uplatňuje přitom zásady aktuálního členění větného - posoudí hodnoty usnadňující hodnoty usnadňující mladým lidem vstup do života, vztahů a manželství, usiluje o jejich naplnění - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulační komunikaci a dovede se jí bránit</p> <p>LITERATURA - na základě vlastní četby objasní význam výrazných literárních osobností 2.poloviny 20. století - pomocí svých literárně historických znalostí vysvětlí souvislosti mezi společenským, historickým a kulturním vývojem - na textech dokládá zvláštnosti individuálního stylu jednotlivých autorů a specifické postupy v jejich dílech - formuluje přínos moderních směrů umění na počátku 20. století - jmenuje jejich hlavní představitele - orientuje se v hlavních rysech umění jednotlivých národů Evropy a umění USA</p>	<p>- úvaha, esej, kritika, recenze - publicistický styl - monolog, dialog, řeč přímá a nepřímá - text a komunikační teorie - základy asertivity -</p> <p>- vybrané národní literatury v 2. polovině 19. století - drama a divadlo - česká literatura ve 2. polovině 20. století, vybrané směry a osobnosti - vliv 2. světové války na kulturu v Evropě, zvláště u nás</p>	
---	---	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
STYLISTIKA - napíše svůj životopis - uvede příklady využití biografických údajů v literatuře	-životopis	

<p>- definuje principy odborného stylu a jednotlivých útvarů</p> <p>- pořizuje výpisky z textu, zpracovává výtahy, konspekty</p> <p>- tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <p>- uvedené podstatu jazykové kultury a zásady na ni kladené</p> <p>- uvede hlavní změny v historickém vývoji spisovného jazyka českého</p> <p>- orientuje se v síti informačních center, rozlišuje mezi jednotlivými katalogy v knihovnách</p> <p>- efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů /slovníky, encyklopedie, internet</p> <p>SYNTAX</p> <p>- prohlubuje a upevňuje všechny dosavadní poznatky skladby v souvislosti s pravidly českého pravopisu</p> <p>-</p> <p>LITERATURA</p> <p>- orientuje se v hlavních směrech a osobnostech literatury ve 2. polovině 20.století v souvislosti s historickým vývojem a významnými společenskými událostmi</p> <p>- na textech dokládá zvláštnosti individuálního stylu jednotlivých autorů světové i české literatury</p> <p>- prohlubuje svoje čtenářské zkušenosti a schopnosti posoudit knihu po stránce formální i obsahové:</p> <p>tzn. Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu</p> <p>- rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor argumentačně zdůvodní</p> <p>- při interpretaci lit.textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře</p>	<p>- odborný styl</p> <p>- jazyková kultura</p> <p>- vývoj českého jazyka</p> <p>- základy informatiky, knihovny</p> <p>- skladba a pravopis</p> <p>- umělecké /i filozofické/ směry a proudy ve světové literatuře 2. poloviny 20. století po současnost</p> <p>- poslední trendy v kultuře, zvláště ve výtvarném umění a v literatuře</p> <p>- česká literatura v jednotlivých etapách po roce 1945 po současnost</p>	
---	---	--

lit.textu, lit.žánrech a literárněvědných termínech		
---	--	--

Seminář z českého jazyka a literatury

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je posílen také Seminářem z českého jazyka a literatury obvykle ve 3. a 4. ročníku s následnou hodinovou dotací: a) 3. ročník – 2 hodiny týdně

b) 4. ročník - 3 hodiny týdně

Seminář z českého jazyka je volitelný předmět, ve kterém dochází k dalšímu rozšiřování získaných znalostí a upevňování dovedností (skupinová práce, interpretace textu, filmové projekce apod.).

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Plně korespondují s výchovnými a vzdělávacími strategiemi vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v praxi znalosti skloňování, časování a stupňování - charakterizuje zvláštnosti u jednotlivých slovních druhů - spojuje tyto znalosti s pravopisem <p>SYNTAX</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje a upevňuje všechny dosavadní poznatky skladby v souvislosti s pravidly českého pravopisu <p>LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní četby a znalostí z literární historie i teorie literatury je schopen obsahového i formálního rozboru uměleckého textu - na textech dokládá zvláštnosti individuálního stylu jednotlivých autorů a specifické postupy v jejich dílech - prohlubuje svoje čtenářské 	<p>Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů</p> <p>Syntax věta jednoduché a souvětí</p> <p>Světová a česká literatura 1.poloviny 20.století</p> <ul style="list-style-type: none"> - próza, poezie, drama - teorie verše 	

<p>zkušenosti a schopnosti posoudit knihu, tzn. postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu</p> <p>- rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor argumentačně zdůvodní</p> <p>- při interpretaci lit. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře lit. textu, lit. družích a žánrech a básnických prostředcích</p>		
---	--	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	
<p>MORFOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v praxi znalosti skloňování, časování a stupňování - charakterizuje zvláštnosti u jednotlivých slovních druhů - spojuje tyto znalosti s pravopisem <p>SYNTAX</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje a upevňuje všechny dosavadní poznatky skladby v souvislosti s pravidly českého pravopisu <p>FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje a upevňuje poznatky o tvoření i vnímání řeči, rozlišuje a vyhodnocuje výslovnost spisovnou a nespisovnou - aktivně zvládá výslovnost slov cizích a přejatých <p>LEXIKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje a upevňuje poznatky o pojmenováních, vztazích mezi nimi, o slově a 	<p>Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů</p> <p>Syntax věta jednoduché a souvětí</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém českých hlásek - zásady spisovné výslovnosti <p>Lexikologie, slovo a slovní zásoba, slovotvorba</p>	

<p>jeho stavbě, o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně používá různé typy slovníků a jazykových příruček <p>LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní četby a znalostí z literární historie i teorie literatury je schopen obsahového i formálního rozboru uměleckého textu - na textech dokládá zvláštnosti individuálního stylu jednotlivých autorů a specifické postupy v jejich dílech - prohlubuje svoje čtenářské zkušenosti a schopnosti posoudit knihu, tzn. postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor argumentačně zdůvodní - při interpretaci lit.textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře lit.textu, lit.druzích a žánrech a básnických prostředcích 	<p>Světová a česká literatura 2.poloviny 20.století</p> <ul style="list-style-type: none"> - próza, poezie, drama - teorie verše 	
---	--	--

4.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Anglický jazyk. Vzdělávání v Anglickém jazyce na vyšším gymnáziu směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Anglický jazyk je vyučován od kvinty do septimy v časové dotaci 4 hodiny týdně, v oktávě 5 hodin týdně. Na hodiny Anglického jazyka se třídy dělí na dvě vnitřně diferencované skupiny, pro vyučování jsou určeny odborné učebny vybavené odpovídající didaktickou technikou, část hodin probíhá v kmenových učebnách.

Výuka předmětu navazuje na výuku Anglického jazyka na nižším gymnáziu.

Hlavním cílem je připravit studenty ke složení maturitní zkoušky skládající se z didaktického testu, poslechového subtestu, četby a ústní zkoušky. Z toho důvodu je výuka zaměřena na vyvážený trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupnému rozšiřování v jednotlivých ročnících.

Výstupy předmětu jsou formulovány v souladu se Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Při výuce Anglického jazyka je kladen důraz na formování kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a kompetence občanské.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce je používána kombinace různých druhů tradičních i moderních výukových metod, převážně pak metody, jejichž principem je aktivní, samostatná a tvořivá role studentů.

Je to např. práce na projektech, prezentace vlastních poznatků, diskuse, eseje.

Snahou je maximálně propojit předmět anglický jazyk s praktickým životem i dalšími vyučovacími předměty, čehož je dosahováno např. dopisováním a spoluprací se zahraničními studenty, četbou britského tisku a beletrie, sledováním britských filmů v originále a využíváním internetových stránek v angličtině.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Konverzace Umí vést konverzaci nebo diskusi, ale někdy je obtížné ho sledovat, když se snaží přesně říci, co by chtěl udělat. Umí vytvořit otázky ohledně zvyků a rutinních záležitostí. Umí vyjádřit osobní názory a postoje při diskusích o momentálně aktuálních tématech a umí takové názory a postoje zjistit u ostatních.</p> <p>Souvislý monolog Umí popsat událost, a to skutečnou i imaginární.</p> <p>Tvůrčí psaní Umí psát o běžných jevech ve svém okolí, tj. o lidech, místech, škole, formou spojitého textu. Umí napsat jednoduchou recenzi filmu, knihy nebo divadelní hry.</p> <p>Gramatická správnost Téměř bezchybně používá určitý okruh často užívaných vyjádření týkajících se předvídatelných situací.</p> <p>Čtení s porozuměním Umí číst jednoduché věcné texty, které se týkají oblastí jeho zájmu, a je schopen takovým textem dostatečně porozumět. Umí si vybrat vhodné zdroje informací.</p> <p>Výslovnostní dovednosti Výslovnost je snadno srozumitelná i přes někdy patrný cizí přízvuk. Vyskytují se občasné výslovnostní chyby.</p> <p>Rozsah slovní zásoby Má dostatečnou slovní zásobu pro vyjádření svých potřeb, které se týkají jeho každodenního života, rodiny, zájmů, práce, cestování a</p>	<p>Mluvnické časy Pomocná slovesa Otázky a zápory Krátké odpovědi Ustálená slovní spojení Neformální dopis Společenská konverzace - fráze Přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový Slovesa nevyskytující se v průběhových tvarech Výrazy týkající se sportu a volnočasových aktivit Popis osob Vyjádření zlomků, desetinných čísel, procent Telefonní čísla, data E-mail Předpřítomný čas prostý a průběhový Minulý čas prostý a průběhový Budoucí časy Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti Výrazy a obraty týkající se umění, hudby a literatury Popis oblíbené knihy a filmu Vyjadřování vlastních názorů a stanovisek Vyprávění příběhů Modální slovesa Vyjádření žádosti a povolení Popis osob - Charakter - Zevnějšek</p> <p>Vyplňování formulářů Tvorba slov – charakteristické přípony Slovní zásoba vztahující se k zemím a národnostem Vyjádření pro a proti</p> <p>Konverzační okruhy: Rodina Domov a bydlení</p>	

<p>současných událostí, ale někdy používá zdlouhavé nepřímé opisy.</p> <p>Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým faktickým informacím, které se týkají běžných všedních témat nebo pracovních záležitostí, a rozpozná jejich obecný smysl i specifické detaily, jestliže je řeč pronášena zřetelně a se známým přízvukem.</p>	<p>Stravování Kultura a životní styl Sport Vzdělání</p>	
---	---	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Samostatný ústní projev Umí podat jasné, detailní popisy ohledně okruhu témat týkajících se oblastí jeho zájmu. Umí rozvíjet myšlenky a uvádět pro ně podpůrné body a relevantní příklady. Umí vysvětlit podstatu problému, prodiskutovat další postup, porovnat a posoudit alternativy.</p> <p>Čtení s porozuměním Je schopen číst téměř nezávisle, umí přizpůsobit styl a rychlost čtení běžným textem a cílům a umí si vybrat vhodné zdroje informací.</p> <p>Vyjednávání za účelem získání zboží a služeb Umí se vypořádat se situacemi, které mohou nastat během cestování, při sjednávání cesty nebo ubytování.</p> <p>Zvládnutí slovní zásoby Správnost použitých výrazů je obvykle vysoká, i když se občas vyskytnou chyby v užití slova. Ty však konverzaci vážněji nenarušují. Gramatická správnost V rámci známých témat komunikuje v zásadě správně; obecně komunikaci dobře zvládá, avšak s patrným vlivem mateřského jazyka.</p>	<p>Domluvení schůzky Předpověď počasí Rezervace v hotelu Otázky s <i>like</i> Slovesné vzory Přídavná jména popisující jídlo, lidi, města Kolokace Nápisy a sdělení Londýn a New-York Předpřítomný čas – trpný a činný rod Frázová slovesa Telefonování Dopis – žádost Podmínkové věty – 1. a 2. kondicionál Časové věty Základní a silná přídavná jména Návrhy Diskuse – dobročinnost Vyprávění</p> <p>Konverzační okruhy Cestování Zdraví, hygiena, lidské tělo Nákupy, odívání, móda Volný čas a zábava Londýn Svátky a tradice</p>	

<p>Poslech s porozuměním Rozumí hlavním myšlenkám věcně a jazykově komplexní řeči s konkrétní i abstraktní tematikou (včetně technických diskusí dle jeho zaměření), je-li pronášena ve spisovném jazyce.</p> <p>Sociolingvistické dovednosti Umí vyjadřovat široký okruh různých funkcí jazyka a reagovat na ně. Pro vyjádření těchto funkcí používá nejběžnější prostředky a neutrální styl projevu.</p>		
--	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, Poznámky
<p>Výměna informací Umí předat, ověřit si a potvrdit získané věcné informace týkající se známých rutinních i nerutinních záležitostí ze svého okolí, a to s přiměřenou mírou sebejistoty. Umí syntetizovat a hodnotit informace a argumenty získané z více různých zdrojů.</p> <p>Rozsah slovní zásoby Má dostatečnou slovní zásobu pro vyjádření svých potřeb, které se týkají jeho každodenního života, rodiny, zájmů, práce, cestování a současných událostí. Má dostatečnou zásobu jazykových prostředků pro popis nepředvídaných situací, vysvětlení nejdůležitějších bodů určité myšlenky nebo problému s dostatečnou přesností a také pro vyjádření myšlenek abstraktního a kulturního charakteru jako např. myšlenek o hudbě a filmu. Gramatická správnost V rámci známých témat komunikuje v zásadě správně; obecně komunikaci dobře zvládá, avšak s patrným vlivem mateřského jazyka.</p>	<p>Modální slovesa – vyjádření pravděpodobnosti Přídavná jména vyjadřující charakter Souhlas a nesouhlas Vztahy v rodině – meziidské vztahy Předpřítomný čas průběhový a prostý Složená podstatná jména Vyjádření množství Důležité životní události Životopis Přímé a nepřímé otázky Tázací dovětky Slovesné vzorce Vyjádření minulého děje Trpný a činný rod Vyjádření budoucího děje Práce s výkladovým slovníkem Vyjádření návrhu, souhlasu a nesouhlasu s návrhem Prostředky textové návaznosti Vyjádření názoru a reakce na názor Popis obrázků, vyvozování závěrů z obrázků Srovnání obrázků písemný popis osoby Příběh – sled událostí v příběhu Úvaha – pro a proti</p>	

<p>Poslech Rozumí hlavním myšlenkám věcně a jazykově komplexní řeči s konkrétní i abstraktní tematikou (včetně technických diskusí dle jeho zaměření), je-li pronášena ve spisovném jazyce.</p> <p>Žádost o vysvětlení Umí položit doplňující otázky, aby si ověřil, že porozuměl tomu, co chtěl mluvčí říci, a umí také získat vysvětlení nejednoznačných bodů.</p> <p>Tvůrčí psaní Umí napsat jasné detailní popisy s různou tematikou týkající se jeho okolí nebo zájmu.</p> <p>Neformální diskuse (s přáteli) Umí vyjádřit myšlenky s abstraktní či kulturní tematikou. Umí vysvětlit, proč něco považuje za problém. Výměna informací</p> <p>Výslovnostní dovednosti Osvojil si zřetelnou, přirozenou výslovnost a intonaci.</p>	<p>Konverzační okruhy Životní prostředí, příroda, počasí, ekologie Komunikace, media, vztahy mezi lidmi Společnost (vládní systém, EU, vztahy mezi lidmi, rasismus, kriminalita..) Reálie Velké Británie (zeměpis, historie) Práce a povolání Věda a technika</p>	
---	---	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, Poznámky
<p>Ústní interakce Dokáže se zapojit do interakce s takovou mírou spontánnosti a plynulosti, která je pro danou interakci typická.</p> <p>Výměna informací Umí předat, ověřit si a potvrdit získané věcné informace týkající se známých rutinních i nerutinních záležitostí ze svého okolí, a to s přiměřenou mírou sebejistoty.</p>	<p>Systematizace a prohlubování učiva z minulých ročníků</p> <p>Gramatické kategorie - shrnutí</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - základní zásady při užívání členu počitatelnost - přídavná jména a míra vlastnosti jednoduché slovesné časy - složené slovesné časy - vyjadřování budoucnosti 	

<p>Rozpoznávání kontextových vodítek a vyvozování (v psané i mluvené řeči) V zájmu porozumění umí použít řadu strategií včetně určení hlavních bodě v poslechu a kontroly porozumění podle kontextových vodítek.</p> <p>Výslovnostní dovednosti Osvojil si zřetelnou, přirozenou výslovnost a intonaci.</p> <p>Rozsah slovní zásoby Má dobrou slovní zásobu pro věci spojené s jeho zájmy a pro všeobecná témata. Umí měnit formulace, aby se vyhnul nežádoucímu opakování, ale nedostatky ve slovní zásobě mohou zapříčinit váhání a užití opisů.</p> <p>Čtení s porozuměním Je schopen číst téměř nezávisle, umí přizpůsobit styl a rychlost čtení různým textům a cílům a umí si vybrat vhodné zdroje informací. Má širokou aktivní slovní zásobu pro čtení, ale mohou nastat potíže s méně frekventovanými idiomy.</p> <p>Čtení pro informaci a pochopení argumentace Rozumí Článcům a zprávám o současných událostech, v nichž autor prezentuje určité úhly pohledu a zaujímá stanoviska.</p> <p>Koheze a koherence Umí použít soubor prostředků pro spojení svých vyjádření v koherentní stať.</p> <p>Korespondence Umí napsat dopisy vyjadřující různé stupně emocí a zdůrazňující důležitost osobních zážitků a událostí. Umí také psát dopisy komentující novinky a názory obdržené od korespondenčního partnera.</p> <p>Tvůrčí psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - záměr, spekulace, předpověď - protiklad prostých a průběhových tvarů - otázka a zápor - tázací dovětky, echo otázky - typy otázek - věta jednoduchá a pořádek slov - složité souvětí - kondicionály - časové a přípustkové věty - slovesné konstrukce: gerundia - trpný a činný rod - infinitiv <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba - idiomy, frázová slovesa - tématická slovní zásoba <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav - představení se - rozloučení se - poděkování - adresa - blahopřání v různých životních situacích - pochvala - omluva - vyjádření lítosti a porozumění - žádost, prosba - stížnost - odmítnutí - rada a doporučení - orientace v místě - sdělení stanoviska - souhlas, nesouhlas - argumentace, přesvědčování - zjišťování názoru - zdůrazňování - telefonní rozhovor - pracovní interview 	
--	---	--

<p>Umí psát jasné detailní popisy reálných nebo imaginárních událostí a zážitků, umí vyznačit vztahy mezi myšlenkami ve spojitém textu a respektovat vžité konvence daného žánru.</p> <p>Samostatný projev (ústní i písemný) Umí vylíčit informace konkrétního i abstraktního charakteru, umí si ověřit informace a s přiměřenou přesností vysvětlit problémy či se na ně zeptat.</p> <p>Zprávy a eseje Umí napsat esej nebo zprávu, v níž rozvíjí argumentaci, uvádí důvody pro a proti určitému pojetí a vysvětluje výhody a nevýhody různých postojů.</p> <p>Poslech médií a zvukových nahrávek Rozumí většině rozhlasových dokumentů či jiným nahraným nebo vysílaným zvukovým záznamům pronášeným spisovným jazykem. Rozpozná tón, náladu mluvčího atp.</p>	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopisy - e-maily - eseje - žádosti <p>Poslechy</p> <p>Konverzační okruhy Reálie USA (zeměpis, historie) Reálie České Republiky, Praha, Olomoucký kraj Britská literatura Americká literatura</p>	
--	--	--

Seminář z Anglického jazyka – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Septima - 2 hodiny týdně

Oktáva - 3 hodiny týdně

V semináři se opakuje a prohlubuje dříve probrané učivo. Seminář je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky. Výuka je zaměřena na trénink jazykových dovedností a jejich rozšiřování.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, procvičuje poslech, psaní esejí, čtení s porozuměním, konverzaci na dané téma. Učitel vede žáky k četbě beletrie v anglickém jazyce, k diskusi o knize.

Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly, vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu -postihne různé názory a stanoviska -chápe smysl textu -adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> -čte plynule a srozumitelně .vyhledává v textu hlavní myšlenky -orientuje se v textu -umí využívat různé druhy slovníků - <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> -reprodukuje čtený i vytisknutý text -sestaví souvislé sdělení související s probraným tematickým okruhem - -dovede vyjádřit svůj názor na dané téma <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> -sestaví text týkající se tématu <ul style="list-style-type: none"> - užívá složitější jazykové výrazy - logicky uspořádá text -popíše zážitek a své pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - trpný rod - - vazba – nechat si něco udělat - tázací dovětky - nepřímé otázky <p>Tematické okruhy</p> <p>Člověk Bydlení Škola Práce Zdraví Rodina a společenský život Stravování Nákupy Cestovní ruch a turistika Kultura</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovotvorba <p>Slohové postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis - Dopis , žádost - Esej - Dotazník - Úvaha <p>Formální a neformální dopis</p>	

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Porozumění a poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozumí myšlenkám delšího poslechu -postihne různá stanoviska 	<p>Fonetika Intonace Pravopis</p>	

<p>-rozumí delším textům -odvodí význam méně známých slov adekvátně reaguje v běžných komunikativních situacích · využívá různé typy slovníků</p> <p>Čtení</p> <p>-čte plynule i delší texty - vyhledává v textu i delší myšlenky - vyhledává detailnější informace - přečte adaptovaná díla z anglo- americké literatury - pro své studium využívá informativní literaturu</p> <p>Mluvení</p> <p>- vyjádří svůj názor - reprodukuje slyšený i čtený text - zapojí se do konverzace i na obtížnější téma - konverzují s rodilým mluvčím - prosadí svůj názor</p> <p>Psaní</p> <p>- sestaví souvislý text na dané téma - používá složitější výrazy - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - napíše životopis - osvojí si jazykové prostředky pro různé slohové útvary - napíše úvahu</p>	<p>Gramatické kategorie</p> <p>-složené slovesné tvary -vyjadřování budoucnosti -protiklad prostých a průběhových -tvarů -typy otázek -jednoduché a složité souvětí -kondicionály -časové a přípuskové věty -gerundium - trpný a činný rod - infinitivy</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>-synonyma, antonyma - slovotvorba - idiomy, frázová slovesa</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>Sporty a hry Kultura, film, televize Móda Svátky Počasí, životní prostředí Austrálie, Nový Zéland , Kanada Velká Británie- Londýn Spojené státy. Washington, New York Česká republika – Praha Evropská Unie</p> <p>Komunikační situace</p> <p>-zjišťovat názor -argumentace -rady a doporučení -omluva -přání a politování -prezentace -srovnávání -souhlas, odmítnutí -vysvětlení -příkazy - příčina a důsledek</p>	
---	---	--

4.1.3 Německý jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Německý jazyk. Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP GV. Navazuje na úroveň A1.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se německy mluvících zemí a regionů (SRN, Rakousko, Švýcarsko, Lucembursko, Lichtenštejnsko) a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující **průřezová témata**:

- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Časové vymezení předmětu – týdenní časová dotace:

- kvinta3 hodiny
- sexta3 hodiny
- septima3 hodiny
- oktáva3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Německý jazyk se vyučuje ve skupinách čítajících asi 11-15 žáků.

Hodiny probíhají ve specializované třídě pro výuku cizích jazyků (jazyková učebna) a ve třídě kmenové.

Pro žáky učící se německy se pravidelně pořádá týdenní výměnný pobyt studentů v Německu (reciproční kontakt s Realschule Bopfingen ve spolkové zemi Baden-Württemberg má na škole už dlouholetou tradici).

Pravidelně je pro žáky organizován poznávací zájezd do Vídně.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků směřují učitelé prostřednictvím realizace následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky frontální, skupinovou i individuální výukou k získávání vědomostí a aktivních jazykových schopností
- učitel vede žáky k práci s různými zdroji informací, ke schopnosti vyhledávat a zpracovávat je

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k samostatné práci s psaným i poslechovým textem, s mluvnickými cvičeními

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k sehrávání rozhovorů v párech i ve skupinách, přičemž tyto rozhovory simulují situace, do nichž se mohou v německy mluvícím prostředí dostat (v obchodě, u lékaře, na ulici, v restauraci), vede je ke komunikaci s partnerem a pomáhá jim dosáhnout stanoveného cíle
- učitel vede žáky k prezentaci vlastních názorů i vyhledaných informací před třídou
- učitel zdokonaluje žáky v písemném projevu (dopis, vzkaz, vyprávění), učí sdělovat žáky informace, názory i zážitky písemnou formou

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke schopnosti hodnotit svou vlastní práci, práci spolužáka i skupiny, předávat navzájem zkušenosti a poznatky

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k prezentaci vlastních názorů, k hodnocení specifických zvláštností týkajících se reálií německy mluvících zemí, příp. k jejich poznání a pochopení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí jednoduchému mluvenému projevu, který je přednesen pomalu, zřetelně a spisovně <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním krátké, jednoduché texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a plynule popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související <p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas, na podobné podněty přiměřeně reaguje 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - typické zvukové prvky německého jazyka: aspirované hlásky, přehláska, dvojhlásky, odlišně vyslovované hlásky, intonace <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, velká písmena a další specifika <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování substantiv v singuláru a plurálu - verba: konjugace sloves pravidelných i nepravidelných v přítomnosti a perfektu, modální verba - numeralia, časové údaje - prepozice s dativem i akuzativem - pronomina – přivlastňovací, osobní, ukazovací, záporná, neurčitá 	

	<p>Slovní zásoba a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - já a můj svět – rodina, všední den, bydlení, volný čas, jídlo a pití, zdraví <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzkaz na pohlednici, reprodukce jednoduchého příběhu, krátký text o vlastní i jiné osobě <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor na běžné téma, reprodukce jednoduchého příběhu, informace o vlastní i jiné osobě, popis obrázku (např. byt, pokoj), režim všedního dne <p>Reálie a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se všedním dnem v Německu prostřednictvím psaných a poslechových textů, seznámení s vybranými německy mluvícími osobnostmi a městy z německy mluvícího prostoru <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, žádost, odmítnutí, příkaz, blahopřání 	
--	--	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
Poslech - porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma, který je přednesen spisovně, jasně a ne příliš rychle, rozliší jednotlivé	Fonetika, pravopis - upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice - komparace adverbí	

<p>mluvčí</p> <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty, vyhledá potřebnou informaci a porozumí jí, využívá různé druhy slovníků <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu, stručně vyličí událost, vypráví jednoduchý příběh - napíše kratší, jednoduše členěný text týkající se okruhu jeho zájmů, popíše zážitek, jednoduchý příběh <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně, ale maximálně výstižně formuluje svůj názor, vyjádří naději, jistotu, možnost apod. - získá a předá informaci, poskytne informaci novou 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmenná příslovce - préteritum modálních sloves - reflexiva - pasívum v přítomnosti - opisný tvar pro vyjádření podmínavacího způsobu - jednoduché vedlejší věty a jejich slovosled <p>Slovní zásoba a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - město – obchody a služby, nákupy a dárky, orientace ve městě - Berlín-hlavní město SRN - německy mluvící země-vybraná města a jejich dominanty, zeměpisné údaje, známé osobnosti - školství v SRN - vzhled a osobnost-oblečení a lidské vlastnosti - studium a profese - volný čas, zájmy a záliby <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý popis osoby, strukturovaný životopis, jednoduché žádosti, popis události <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhovor na náročnější téma, diskuze o běžných problémech, telefonický hovor <p>Reálie a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - německý školský systém, německý průmysl, turistické zajímavosti <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, představení se, překvapení, návrh, omluva, souhlas, nesouhlas, pozvání, žádost, odmítnutí, příkaz, blahopřání 	
---	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajícím se každodenního života, zachytí specifické informace za předpokladu, že jsou vysloveny zřetelně a spisovně <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho zájmu, u komplikovaných textů pak odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - najde informaci v materiálech z každodenního života <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměrně plynule zvládne krátké, jednoduché vypravování nebo popis na témata z oblasti svého zájmu - jednoduše napíše souvislý text týkající se okruhu známých témat, napíše krátké zprávy, které sdělují běžné informace <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka, stručně vyjadřuje své myšlenky týkající se konkrétních i abstraktních témat - začne, udrží a uzavře jednoduchý osobní rozhovor týkající se běžných témat, napíše osobní dopis popisující vlastní zážitky a názory 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - infinitivní vazba s „zu“ - vedlejší věty (časová, předmětná...) - préteritum pravidelných sloves - souřadné spojky - předložky a předložkové vazby <p>Slovní zásoba a témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda a životní prostředí, počasí - Němci v zahraničí a cizinci v Německu - zprávy, politika a historie - čtení a literatura <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohlednice z dovolené, zpráva o události, porovnání výhod a nevýhod práce v zahraničí <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis počasí, popis krajiny, vyprávění prožitého zážitku, diskuse o generačních problémech, komentář k významným událostem <p>Reálie a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> - geografie Německa, politický systém <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování názoru, naděje, možnosti, jistoty, žádost o povolení, udělení povolení, vyjádření slibu, emocí, libosti, nelibosti, souhlasu, nesouhlasu, pocitů štěstí i smutku 	

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním myšlenkám autentického, zřetelně a spisovně proneseného projevu na běžné a známé téma <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných argumentativních textech, rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat, porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajících se nějakého zařízení, přičemž užívá různé techniky čtení dle typu textu <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma - jednoduše vypráví dějovou linii knihy, filmu, popíše událost, zážitek, stručně zdůvodní své názory a jednání - při psaní užívá různé techniky zpracování informací dle typu textu a účelu psaní <p>Interaktivní dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje ústně i písemně, s jistou dávkou sebedůvěry, používá široký repertoár osvojených gramatických prostředků, je schopen komunikace s rodilým mluvčím na známé a blízké téma 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - verba: reflexiva, konjunktiv préterita modálních sloves, plusquamperfektum - participia-přítomné a minulé a jejich užití v přívlastku - předložkové vazby sloves <p>Slovní zásoba témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - místa a města, zvyky související s bydlením, cestování, EU - svět práce, studium a profese, plány do budoucna - obchody a nakupování - každodenní život, svátky, tradice - významné momenty a osobnosti německé historie a kultury <p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh dne, můj dům/byt, kulturní život v místě bydliště, dopravní situace ve městě, nákupy, reklama, mé budoucí povolání, služby <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis pokoje, bytu, dopis z poznávací cesty, jednoduchý úřední dopis (objednávka, dotaz) <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - názor, postoj, souhlas/nesouhlas, vůle, přání, příkaz, žádost, omluva, odpuštění, zdůvodnění, vyjádření emocí - žádost o radu, udělení rady, stížnost, lhostejnost, strach, podezření, výtka, 	

	<p>vysvětlení</p> <p>Reálie a literatura</p> <ul style="list-style-type: none">- vztah obyvatel německy mluvících zemí k svému jazyku a své zemi, symboly a pamětihodnosti německy mluvících zemí, EU, německý průmysl, tradiční produkty, média- slovní obraty a idiomy, svátky a zvyklosti v německy mluvících zemích- nejvýznamnější osobnosti německé literatury	
--	--	--

4.2 Matematika a její aplikace

4.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP, kde vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa. Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy napomáhají rozvíjet schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. Vzdělávací cíle odrážejí

současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

kvinta : 5 hodin; sexta : 5 hodin; septima : 4 hodiny; oktáva : 3 hodiny

V případě zájmu je obsah matematiky rozvíjen a prohlubován v septimě a v oktávě (7. a 8.r.) ve volitelných předmětech Seminář z matematiky a Seminář z deskriptivní geometrie.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody , postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

-vytváří takové problémové situace, při nichž žáci o problémech přemýšlejí a řeší je pomocí vhodného matematického postupu

-do výuky zařazuje různé metody práce-rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žáci pod jeho vedením dokázali řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům

-zadáva motivační úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací

-vyžaduje, aby žáci řešení příkladů zapisovali pomocí vhodné symboliky

-zadáva samostatné práce , v nichž si žáci sami hledají případné chyby a navrhují postupy pro jejich odstranění

-vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci zakreslovali ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtů a dokázali je slovně popsat

Kompetence k řešení problému

Učitel:

-pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu

-zadáva příklady, při nichž žáci odhadují a následně vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám řešených příkladů

-zadáva problémové otázky a úkoly, při nichž žáci nalézají různé způsoby řešení téhož příkladu

Kompetence komunikativní

Učitel:

-při prezentaci příkladu vyžaduje, aby žáci slovně přeformulovali příklad do matematického problému, použili vhodnou matematickou symboliku a terminologii a dokázali interpretovat výsledek

-požaduje logické argumenty při obhajování postupu řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

-vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice

-zadáva skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou názor ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

-zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti

-zadáva domácí úkoly a kontroluje jejich plnění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY - operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - provádí operace s mocninami - upravuje číselné výrazy - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - využívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY - číselné obory - pravoúhlý trojúhelník - mocniny - mnohočleny - výrazy s proměnnými - množiny a zobrazení - elementární teorie čísel - výroková logika	

<p>ROVNICE A NEROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje práci s mnohočleny při řešení rovnic a nerovnic - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - geometrické interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav <p>GEOMETRIE V ROVINĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu - řeší planimetrické problémy motivované praxí 	<p>ROVNICE A NEROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy - kvadratické rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty - rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - rovnice a nerovnice s absolutními hodnotami - rovnice vyšších stupňů - rovnice s neznámou pod odmocninou <p>GEOMETRIE V ROVINĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - shodnost trojúhelníků - podobnost trojúhelníků - úhly v kružnici - obvody a obsahy - Pythagorova věta - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy - osová souměrnost - středová souměrnost - posunutí - otočení - stejnolehlost 	
--	---	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>ROVNICE S PARAMETREM</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární, kvadratické rovnice s parametrem a jejich soustavy - provádí diskusi o počtu řešení <p>FUNKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy požadovaných funkcí 	<p>ROVNICE S PARAMETREM</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice s parametrem - soustavy rovnic s parametrem - kvadratické rovnice s parametrem <p>FUNKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poznatky o funkcích 	

<p>(zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - provádí operace s odmocninami - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> - definiční obor a obor hodnot - graf funkce - vlastnosti funkcí - lineární funkce - kvadratická funkce - funkce s absolutní hodnotou - lineární lomená funkce - mocninné funkce - mocniny s celým a racionálním exponentem - odmocniny - exponenciální funkce - exponenciální rovnice, nerovnice, soustavy - logaritmické funkce - logaritmy - logaritmické rovnice, nerovnice, soustavy - goniometrické funkce - vztahy mezi gon. funkcemi - goniometrické rovnice 	
<p>TRIGONOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší úlohy motivované praxí 	<p>TRIGONOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - sinová věta - kosinová věta - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - trigonometrie obecného trojúhelníku 	
<p>GEOMETRIE V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení prostorového problému - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles - řeší stereometrické problémy motivované praxí 	<p>GEOMETRIE V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - polohové vlastnosti - volné rovnoběžné promítání - řezy těles - metrické vlastnosti - základní tělesa - povrchy a objemy 	
<p>KOMPLEXNÍ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí algebraický tvar na goniometrický - provádí matematické operace s komplexními čísly - řeší rovnice v oboru komplexních čísel 	<p>KOMPLEXNÍ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vlastnosti komplexních čísel - algebraický tvar - goniometrický tvar - součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru - Moivreova věta - rovnice v oboru kom. čísel - binomická rovnice 	

--	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE - užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky</p> <p>MATEMATICKÁ TEORIE - rozliší definici a větu - rozliší předpoklad a závěr věty</p> <p>KOMBINATORIKA - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>PRAVDĚPODOBNOST - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti</p> <p>PRÁCE S DATY - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat</p>	<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE - souřadnice - vektory - geometrie v rovině - geometrie v prostoru - kuželosečky - kružnice - elipsa - parabola - hyperbola - kulová plocha</p> <p>MATEMATICKÁ TEORIE - definice - věta - důkaz (přímý, nepřímý, sporem)</p> <p>KOMBINATORIKA - elementární kombinatorické úlohy - variace, permutace, kombinace bez opakování - variace, permutace, kombinace s opakováním - Pascalův trojúhelník - Binomická věta</p> <p>PRAVDĚPODOBNOST - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů - nezávislost jevů</p> <p>PRÁCE S DATY - analýza a zpracování dat v různých reprezentacích - statistický soubor a jeho charakteristiky - vážený aritmetický průměr</p>	

(využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	- medián - modus - percentil - kvartil - směrodatná odchylka - mezikvartilová odchylka	
--	---	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
POSLOUPNOSTI A ŘADY - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice DIFERENCIÁLNÍ POČET - určuje limity funkcí - derivuje základní funkce, jejich součin, podíl - derivuje složené funkce - vyšetřuje průběh funkce INTEGRÁLNÍ POČET - určuje primitivní funkce - používá základní integrační metody - aplikuje výpočet určitého integrálu na úlohy z praxe	POSLOUPNOSTI A ŘADY - určení a vlastnosti posloupnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - limity posloupností - nekonečná geometrická řada DIFERENCIÁLNÍ POČET - elementární funkce - spojitost funkce - limita funkce - derivace funkce - průběh funkce INTEGRÁLNÍ POČET - primitivní funkce - integrační metody - určitý integrál	

Seminář z matematiky - septima

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seminář z matematiky slouží k rozvíjení matematických znalostí a dovedností žáků, kteří se chystají ke studiu matematiky na vysoké škole.

V semináři z matematiky jsou probírána některá témata ze středoškolské matematiky (podrobněji, s náročnějšími příklady než v hodinách matematiky) a některá témata z vysokoškolské matematiky.

Časové vymezení předmětu:

Septima : 2 hodiny

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody , postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří takové problémové situace, při nichž žáci o problémech přemýšlejí a řeší je pomocí vhodného matematického postupu
- do výuky zařazuje různé metody práce-rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žáci pod jeho vedením dokázali řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává motivační úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací
- vyžaduje, aby žáci řešení příkladů zapisovali pomocí vhodné symboliky
- zadává samostatné práce , v nichž si žáci sami hledají případné chyby a navrhují postupy pro jejich odstranění

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu
- zadává příklady, při nichž žáci odhadují a následně vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám řešených příkladů
- zadává problémové otázky a úkoly, při nichž žáci nalézají různé způsoby řešení téhož příkladu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při prezentaci příkladu vyžaduje, aby žáci slovně přeformulovali příklad do matematického problému, použili vhodnou matematickou symboliku a terminologii a dokázali interpretovat výsledek
- požaduje logické argumenty při obhajování postupu řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice
- zadává skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou názor ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti
- zadává domácí úkoly a kontroluje jejich plnění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>ROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s parametrem v množině komplexních čísel - provádí diskusi o počtu řešení - řeší rovnice vyšších stupňů v množině komplexních čísel <p>SOUSTAVY ROVNIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s maticemi - řeší soustavy rovnic pomocí matic - vyčíslí determinant <p>NEROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší různé typy nerovnic <p>VEENOVY DIAGRAMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady pomocí Veenových diagramů <p>KARTÉZSKÝ SOUČIN</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje kartézský součin množin - zakresluje grafy kartézského součinu <p>ZOBRAZENÍ, RELACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu zobrazení - určí typ zobrazení - určí vzájemně jednoznačné zobrazení <p>POLÁRNÍ SOUŘADNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí polární souřadnice bodu na kartézské a naopak <p>TRANSFORMACE SOUSTAVY SOUŘADNIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá transformační rovnice k práci s kuželosečkami <p>PŘEHLED FUNKCÍ</p>	<p>ROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - s parametrem v množině kompl. čísel - vyšších stupňů v množině kompl. čísel - reciproké <p>SOUSTAVY ROVNIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - matice - determinanty <p>NEROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - v součinném a podílovém tvaru - s absolutní hodnotou - s odmocninou <p>VEENOVY DIAGRAMY</p> <p>KARTÉZSKÝ SOUČIN</p> <p>ZOBRAZENÍ, RELACE</p> <p>POLÁRNÍ SOUŘADNICE</p> <p>TRANSFORMACE SOUSTAVY SOUŘADNIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - posunutím - otočením - posunutím s otočením <p>PŘEHLED FUNKCÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární - mocninné 	

<ul style="list-style-type: none"> - načrtne grafy funkcí - určí definiční obor a obor hodnot - určí vlastnosti funkce z náčrtku 	<ul style="list-style-type: none"> - exponenciální - logaritmické - goniometrické - cyklometrické - hyperbolické - hyperbolometrické - Dirichletova - Signum - celá část čísla 	
<p>VYBRANÉ KAPITOLY ZE STŘEDOŠKOLSKÉ MATEMATIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje získané poznatky při řešení úloh 	<p>VYBRANÉ KAPITOLY ZE STŘEDOŠKOLSKÉ MATEMATIKY</p>	<p>poznámka: Učitel vybere učivo z předchozích ročníků, které je nutno prohloubit.</p>

Seminář z matematiky - oktáva

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seminář z matematiky slouží k přípravě žáků k maturitní zkoušce z matematiky a k přípravě pro studium matematiky na vysoké škole.

Časové vymezení předmětu:

Oktáva : 3 hodiny

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody , postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

-vytváří takové problémové situace, při nichž žáci o problémech přemýšlejí a řeší je pomocí vhodného matematického postupu

-do výuky zařazuje různé metody práce-rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žáci pod jeho vedením dokázali řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům

-zadává motivační úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací

-vyžaduje, aby žáci řešení příkladů zapisovali pomocí vhodné symboliky

-zadává samostatné práce , v nichž si žáci sami hledají případné chyby a navrhují postupy pro jejich odstranění

Kompetence k řešení problému

Učitel:

-pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu

-zadává příklady, při nichž žáci odhadují a následně vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám řešených příkladů

-zadává problémové otázky a úkoly, při nichž žáci nalézají různé způsoby řešení téhož příkladu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při prezentaci příkladu vyžaduje, aby žáci slovně přeformulovali příklad do matematického problému, použili vhodnou matematickou symboliku a terminologii a dokázali interpretovat výsledek
- požaduje logické argumenty při obhajování postupu řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice
- zadává skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu, vyjádří svůj názor a vyslechnou názor ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti
- zadává domácí úkoly a kontroluje jejich plnění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
FUNKCE - načrtne grafy funkcí - určí definiční obor a obor hodnot - určí vlastnosti funkce z náčrtku	FUNKCE	
ROVNICE A NEROVNICE - řeší všechny typy rovnic a nerovnic	ROVNICE A NEROVNICE	
PLANIMETRIE - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy - řeší planimetrické úlohy výpočtem	PLANIMETRIE	
STEREOMETRIE - řeší polohové úlohy - řeší metrické úlohy - počítá objemy a povrchy těles	STEREOMETRIE	
KOMPLEXNÍ ČÍSLA - pracuje s komplexními čísly v algebraickém i goniometrickém tvaru - řeší rovnice v oboru komplexních čísel	KOMPLEXNÍ ČÍSLA	

<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE - řeší analyticky polohové a metrické úlohy v rovině i v prostoru - řeší analyticky úlohy o kuželosečkách</p> <p>KOMBINATORIKA - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem - používá při řešení příkladů binomickou větu</p>	<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE</p> <p>KOMBINATORIKA</p>	
--	--	--

Deskriptivní geometrie

Charakteristika

Výuka deskriptivní geometrie v gymnáziu rozvíjí a prohlubuje prostorovou představivost, potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukcích těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Dovednostní charakter předmětu napomáhá schopnosti žáků analyzovat, abstrahovat a zobecňovat, přesně logicky uvažovat a zdůvodňovat úvahy, rozvíjet zručnost grafického projevu a estetické citění.

Žáci řeší problémy a zejména konstrukční úlohy, zobrazují technické součásti a architektonické prvky, užívají deduktivní a induktivní postupy, volí vhodné metody řešení, vytvářejí algoritmy řešení, zdůvodňují postupy a diskutují řešitelnost (případně počet řešení) daného problému. Při studiu využívají pomůcky a modely, odbornou literaturu, videokazety, internet, výukové programy pro deskriptivní geometrii, grafické CAD systémy, seznamují se s prostředky a možnostmi počítačové grafiky.

Výuka deskriptivní geometrie má úzké mezipředmětové vztahy k matematice, informatice a výpočetní technice a k estetické výchově. Žáci poznávají význam oboru ve stavitelství, architektuře a v jiných technických oborech, v oblasti průmyslového designu nebo v lékařské anatomii a uvědomují si, že znalosti a dovednosti z deskriptivní geometrie jsou využitelné a potřebné v reálném životě i při studiu na vysokých školách zejména technických, matematicko-přírodovědných a uměleckých směrů.

Doplňující vzdělávací obor přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání zkušeností s geometrickým modelováním, pochopení vztahů mezi modelem (reálnou situací) a jeho průmětem, k pěstování a rozvíjení prostorové představivosti
- analyzování problému, volbě správného postupu řešení a jeho zdůvodňování, výběru vhodné zobrazovací metody, vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy
- logickému myšlení a přesnosti (ve vyjadřování i v grafickém projevu), k užívání správné terminologie a frazeologie, zavedené symboliky a norem (harmonizované ČSN)
- zručnosti v účelném, informativním a vkusném grafickém projevu i rozvíjení estetického citění
- iniciativě, samostatnosti, obrazotvornosti a tvůrčímu myšlení
- pečlivosti, houževnatosti, svědomitosti, vytrvalosti, zodpovědnosti za vykonanou práci

Vzdělávací obsah:

KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímk a rovin v prostoru
- užívá kriteria rovnoběžnosti a kolmosti přímk a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru
- zobrazí a vymodeluje bod, přímk, úsečku a rovinu
- sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny
- určí kótu bodu na přímce, přímk a bod ležící v rovině
- zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou
- sestrojí kolmici k rovině
- zobrazí útvar ležící v obecné rovin
- zobrazí jednoduché hranaté těleso

Učivo

- soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravoúhlého promítání
- kóta bodu, stopník přímky, stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny
- vzájemná poloha bodů, přímk a rovin, kolmost přímky a roviny, otáčení roviny do průmětny, osová afinita
- konstrukční úlohy

MONGEOVO PROMÍTÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru
- sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny
- určí přímk a bod ležící v rovině
- zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou
- sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce
- zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu
- řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny
- zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru
- sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám), průnik přímky s hranolem a jehlanem
- sestrojí sdružené průměty kružnice
- zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy
- sestrojí průnik kulové plochy s rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám) a průnik kulové plochy s přímkou
- zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele a tečnou rovinu válce a kužele
- sestrojí řez válce a kužele rovinou kolmou k průmětně a průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou

Učivo

- pravoúhlé promítání na dvě průmětny

- stopníky přímky, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny
- vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky, otáčení roviny do průmětny
- konstrukční úlohy, sítě těles
- klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše, věty Quételetovy -Dandelinovy.

KUŽELOSEČKY

Očekávané výstupy

žák

- formuluje s pochopením ohniskové definice kuželoseček a aplikuje je při bodové konstrukci kuželosečky, sestrojí kuželosečku z daných prvků
- sestrojí tečnu kuželosečky v daném bodě kuželosečky
- aplikuje vlastnosti vrcholové a řídicí kružnice elipsy a hyperboly, vrcholové a řídicí přímky paraboly při konstrukcích kuželoseček a jejich tečen
- využívá poznatky o kuželosečkách při zobrazení oblých těles a jejich rovinných řezů

Učivo

- elipsa, hyperbola, parabola, základní pojmy, oskulační kružnice ve vrcholech, proužková konstrukce elipsy
- tečna kuželosečky, vrcholová a řídicí kružnice elipsy a hyperboly, vrcholová a řídicí přímka paraboly

PRAVOÚHLÁ AXONOMETRIE

Očekávané výstupy

žák

- zobrazí bod, přímku a rovinu a určí jejich polohu vzhledem k průmětnám
- určí přímku a bod ležící v dané rovině
- sestrojí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou
- zobrazí útvar ležící v pomocné průmětně
- zobrazí hranaté a rotační těleso v základní poloze
- sestrojí řez hranatého a rotačního tělesa rovinou kolmou k pomocné průmětně
- určí průnik přímky s tělesem

Učivo

- principy pravoúhlé axonometrie, otáčení pomocných průměten
- stopníky přímky, stopy roviny
- vzájemná poloha bodů, přímek a rovin
- konstrukční úlohy
- průsečná (zářezová) metoda

4.3 Člověk a příroda

4.3.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Fyzika. Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP GV. Integruje průřezové téma Environmentální výchova a i části vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie z RVP GV.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika a volitelného předmětu Seminář z fyziky je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme, pochopení nejobecnějších zákonů přírodovědy, které jsou základem přírodních, technických a lékařských věd.

Časové vymezení předmětu Fyzika:

Týdenní časová dotace:

5.ročník., kvinta: 2 hodiny

6.ročník, sexta: 2 hodiny

7.ročník, septima: 2 hodiny

8.ročník, oktáva: 2 hodiny

Volitelný předmět: Seminář z fyziky:

8.ročník: 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Fyzika je realizována jako povinný předmět pro žáky 1. – 4. ročníku (kvinty – oktávy)

Pro žáky s větším zájmem o fyziku, především pro ty, kteří chtějí z Fyziky složit maturitní zkoušku, je určen ve čtvrtém ročníku a oktávě volitelný předmět Seminář z fyziky v časové dotaci 3 hodiny týdně.

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky. Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit těchto soutěží:

fyzikální olympiáda

korespondenční semináře

odborné soutěže

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující metody a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů
- vede žáky k pochopení a respektování pravidel, která slouží k ochraně zdraví;
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci;
- bude diskusí pomáhat žákům při jejich volbě povolání;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- podněcuje iniciativu a tvořivost žáků;
- vede žáky k poznání podstaty podnikání, k vyhodnocení rizik podnikání;
- vede žáky posouzení podmínek realizace podnikatelského záměru.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá fyzikální pojmy, veličiny, jednotky a jejich značky - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami - zpracuje a vyhodnotí výsledky měření - rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh <p>Kinematika hmotného bodu</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů - rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu - užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) - sestrojí grafy závislosti dráhy, rychlosti, zrychlení na čase pro pohyby rovnoměrné a rovnoměrně zrychlené (zpomalené) <p>Dynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí v konkrétních situacích síly působící na těleso - sestrojí výslednici sil - rozloží sílu na složky - využívá Newtonovy pohybové zákony při řešení úloh a k předvídání pohybu těles - využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh - posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa <p>Mechanická práce, výkon, mechanická energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jejich jednotky - Mezinárodní soustava jednotek SI - Měření fyzikálních veličin - Chyby měření - Absolutní a relativní odchylka měření - Skalární a vektorové fyzikální veličiny - Operace s vektory - Hmotný bod - Vztažná soustava. - Poloha a změna polohy tělesa - Rychlost a zrychlení tělesa - Rovnoměrný přímočarý pohyb - Rovnoměrně zrychlený přímočarý pohyb - Volný pád - Rovnoměrný pohyb po kružnici - Síla jako fyzikální veličina - Skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - Inerciální a neinerciální vztažná soustava - Hybnost a její změna - Zákon zachování hybnosti - Třecí síla - Mechanická práce 	

<ul style="list-style-type: none"> - v konkrétních případech určí práci vykonanou konstantní silou a z ní změnu energie tělesa - využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů a úloh - v konkrétních případech vypočítá výkon a účinnost zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinetická a potenciální energie - Souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací - Zákony zachování energie, hmotnosti a hybnosti - Výkon a účinnost 	
<p>Gravitační pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady gravitačního působení těles - určí, ve kterých případech lze považovat gravitační pole za homogenní - objasní (kvalitativně) pohyb těles v gravitačním poli Země a pohyb planet v gravitačním poli Slunce 	<ul style="list-style-type: none"> - Newtonův gravitační zákon - Centrální a homogenní gravitační pole - Gravitační a tíhová síla - Kosmické rychlosti - Keplerovy zákony 	
<p>Mechanika tuhého tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - určí v konkrétních situacích momenty sil působících na těleso a vypočítá výsledný moment síly - určí experimentálně těžiště některých těles 	<ul style="list-style-type: none"> - Posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - Moment síly vzhledem k ose otáčení - Těžiště tuhého tělesa - Rovnovážná poloha tuhého tělesa - kinetická energie tuhého tělesa 	
<p>Mechanika tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení praktických úloh - objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso - využívá rovnici kontinuity a Bernoulliho rovnici při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti kapalin a plynů - Tlak v tekutinách. Pascalův zákon - Hydraulická zařízení - Hydrostatický tlak - Archimédův zákon - Proudění tekutin - Rovnice spojitosti toku - Bernoulliho rovnice - Obtékání těles reálnou kapalinou 	

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
Základní poznatky z termiky a		

<p>molekulové fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou - převádí Celsiovu teplotu na termodynamickou a naopak - uvede konkrétní příklady změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou - určí v konkrétních případech teplo přijaté či odevzdané při tepelné výměně 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohyb a vzájemné působení částic - Modely struktur látek různého skupenství - Celsiova a termodynamická teplota - Vnitřní energie a její změna - Teplo, kalorimetrická rovnice - Měrná tepelná kapacita - První termodynamický zákon - Různé způsoby přenosu vnitřní energie 	
<p>Struktura a vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu - uvede konkrétní příklady využití práce plynu - zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavová rovnice ideálního plynu - Jednoduché děje s ideálním plynem stálé hmotnosti - Práce plynu. - Druhý termodynamický zákon - Tepelné motory 	
<p>Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady krystalických a amorfních látek - analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles - vysvětlí, proč se povrch kapaliny chová jako tenká pružná blána - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů - porovná tání krystalických a amorfních látek - uvede faktory, které ovlivňují vypařování a teplotu varu a tání - zhodnotí význam anomálie vody v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - Látky krystalické a amorfní - Druhy deformace - Normálové napětí. Hookův zákon - Délková a objemová roztažnost pevných látek - Povrchová vrstva kapaliny. - Povrchové napětí, Kapilární jevy - Objemová teplotní roztažnost kapalin - Změny skupenství - Skupenské a měrné skupenské teplo - Fázový diagram 	
<p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady mechanických oscilátorů - popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru - objasní vznik postupné a stojaté 	<ul style="list-style-type: none"> - Mechanický oscilátor. Perioda a frekvence - Časový diagram harmonického kmitání - Rovnice okamžité výchylky 	

<p>vlny v řadě bodů</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích - objasní pojmy odraz a interference mechanického vlnění - uvede základní charakteristiky zvuku - vysvětlí jevy ozvěna a dozvuk 	<ul style="list-style-type: none"> - Přeměny energie v mechanickém oscilátoru - Tlumené kmitání - Mechanické vlnění. - Vlnová délka a fázová rychlost - Šíření vlnění v prostoru - Interference vlnění - Stojaté vlnění - Odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí - Zvuk. Zdroje zvuku. Šíření zvuku - Výška tónu, barva zvuku. Hlasitost a intenzita zvuku. Ochrana před hlukem 	
--	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Elektrostatické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní silové působení elektrostatického pole - dovede ho popsat příslušnými veličinami - objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli - porovná centrální a homogenní elektrické pole - porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant <p>Elektrický proud v látkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod - změří elektrický proud a elektrické napětí - využívá Ohmův zákon při řešení jednoduchých i rozvětvených elektrických obvodů - rozlišuje elektromotorické a svorkové napětí - řídí se zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči - vypočítá proud a napětí v jednotlivých částech obvodu - porovná účinky elektrického proudu v kovech, kapalinách, 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrický náboj a jeho zachování - Coulombův zákon - Intenzita a potenciál elektrického pole - Práce v elektrickém poli - Elektrické napětí - Kapacita vodiče, kondenzátor - Elektrický proud jako děj a jako veličina - Měření elektrického proudu a napětí - Ohmův zákon pro část obvodu a uzavřený obvod - Elektrický odpor. Spojování rezistorů - Kirchhoffovy zákony - Elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu - Elektrický proud v polovodičích - Vlastní a příměsová vodivost. - Polovodičová dioda - Elektrický proud v kapalinách - Elektrolytická disociace. Elektrolýza 	

<p>plynech a polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci některých polovodičových součástek - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech <p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy - vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu - objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik střídavého proudu - znázorní časový průběh střídavého proudu a napětí - rozliší okamžité, maximální a efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí - vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru <p>Elektromagnetické kmitání a vlnění, přenos informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíly mezi mechanickým a elektromagnetickým vlněním - popíše základní vlastnosti elektromagnetického záření - porovná šíření různých druhů elektromagnet. vlnění v různých prostředích - objasní podstatu bezdrátového přenosu informací - analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo - objasní možnosti praktického využití jevů spojených s průchodem 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemické zdroje napětí - Elektrický proud v plynech - Různé typy výbojů v plynech <ul style="list-style-type: none"> - Magnetická síla - Magnetická indukce - Magnetické pole vodiče a cívky - Částice s nábojem v magnetickém poli - Magnetické vlastnosti látek - Magnetické materiály v praxi - Elektromagnetická indukce - Faradayův zákon - Lenzův zákon - Vlastní indukce, indukčnost - Přechodové jevy <ul style="list-style-type: none"> - Střídavé napětí a proud. - Rovnice harmonického střídavého napětí a proudu a časové diagramy - Efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí - Alternátor, elektromotor a transformátor - Elektrárna. Přenosová soustava energetiky <ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetický oscilátor - Perioda a frekvence - Nucené kmitání - Elektromagnetické vlnění - Vlastnosti elektromagnetického vlnění - Vysílač a přijímač - Spektrum elektromagnetického záření, tepelné záření, světlo, infračervené a ultrafialové záření, rentgenové záření 	
---	--	--

<p>rentgenového záření látkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry 		
--	--	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Optika</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje různé teorie podstaty světla - předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí - využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy <p>Speciální teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní relativnost některých fyzikálních pojmů a veličin a vymezi podmínky, při kterých se relativnost projeví - předvídá změny hmotnosti tělesa při změnách jeho rychlosti a zdůvodní z hlediska dynamiky, proč nelze těleso urychlit na rychlost světla ve vakuu - využívá vztah pro celkovou energii tělesa k určení změn hmotnosti tělesa při změnách jeho energie <p>Fyzika mikrosvěta</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k objasnění různých projevů interakce záření s látkou - vysvětlí dualismus vlna- částice - vypočítá energii fotonu 	<ul style="list-style-type: none"> - Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy - Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu - Základní zákony - Rozklad světla na spektrum - Interference - Difrakce a polarizace světla - Zrcadla, čočky a jejich vady - Oko a optické přístroje <ul style="list-style-type: none"> - Principy speciální teorie relativity - Relativnost současnosti - Dilatace času - Kontrakce délek - Relativistické skládání rychlostí - Relativistická dynamika - Vztah mezi energií a hmotností <ul style="list-style-type: none"> - Fotoelektrický jev. Foton a jeho vlastnosti - Vlnové vlastnosti částic -Korpuskulární a vlnová povaha částic a záření - Jádro a elektronový obal atomu - Kvantování energie elektronů v 	

<ul style="list-style-type: none"> - popíše model atomu vodíku - využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování frekvencí záření, které může atom emitovat nebo absorbovat - popíše princip laseru - posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance - objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn - objasní význam poločasu rozpadu - uvede možnosti využití radioizotopů - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - provede energetickou bilanci jaderné reakce - popíše jadernou syntézu a štěpení těžkých jader a posoudí jejich využití - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	<ul style="list-style-type: none"> atomu - Emisní a absorpční spektra - Spontánní a stimulovaná emise - Laser - Složení atomového jádra. Jaderné síly - Hmotnostní úbytek a vazebná energie - Stabilita jader.Radioaktivita. - Typy radioaktivních přeměn - Využití radionuklidů - Poločas přeměny - Zákon radioaktivní přeměny - Jaderné reakce - Štěpení a syntéza jader - Jaderný reaktor a jaderná elektrárna - Ochrana před škodlivými účinky jaderného záření - Jaderná bezpečnost 	
--	---	--

Seminář z fyziky - oktáva

Kinematika; dynamika hmotného bodu, práce, výkon a energie; mechanika tuhého tělesa, gravitační pole; mechanika kapalin a plynů; molekul.fyzika a termodynamika, vnitřní teplo, práce, teplo; vlastnosti plynů, kapalin a pevných látek; změny skupenství; mechan.kmitání a vlnění; elektrické pole, magnetické pole, střídavý proud; elektromagnetické kmitání a vlnění; optické zobrazování, vlnová optika; STR, jaderné reakce a radioaktivita.

4.3.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Chemie a zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro gymnázia. Při studiu chemie na vyšším stupni gymnázia vedeme studenty k hlubšímu poznání složení a struktury chemických látek, k poznání jejich kvalitativních a kvantitativních změn, ke schopnosti aplikovat teoretické poznatky na konkrétní případy a problémy. Proto jsou také ve všech ročnících realizovány laboratorní práce.

V oktávě si mohou studenti vybrat volitelný předmět Seminář z chemie, ve kterém si procvičují a prohlubují učivo předmětu chemie.

Cílem výuky předmětu Chemie a volitelného předmětu Seminář z chemie je příprava studentů na vysokoškolské studium oborů, které využívají poznatky chemie – např.lékařství, farmacie, biochemie, fyzioterapie, chem.technologie, ekologie apod.

V rámci výuky chemie realizujeme vybrané činnosti a náměty z tématických okruhů PT Environmentální výchova, a to „člověk a životní prostředí“ a „problematika vztahů organismů a prostředí“.

Časová vymezení předmětu - týdenní časová dotace:

- Kvinta 2 hodiny
- Sexta 2 hodiny
- Septima 2 hodiny
- Volitelný předmět Seminář z chemie v oktávě 3 hodiny

Organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie a Seminář z chemie je vyučován v odborné učebně chemie a v chemické laboratoři při demonstračních pokusech. Laboratorní práce jsou realizovány v chemické laboratoři.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadává analogické úkoly při frontálních pokusech, které studenti samostatně zpracovávají zápisem závěru, chemickou rovnicí nebo schématem průběhu děje; zápis zdůvodní a uvedou vlastnosti látek, které se při dějích uplatnily.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává teoretické problémy, které souvisejí s průběhem chem.reakcí;
- vyžaduje logické zdůvodnění chemických změn;
- využívá problémové úlohy chemických olympiád k samostatné práci.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává takové úkoly skupinám studentů, které vyžadují kooperaci a spolupráci, výsledky práce studenti samostatně vyhodnotí, provedou vzájemnou kontrolu a analýzu chyb.

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje uvědomělé dodržování zásad BOZP a zásad laboratorního řádu;
- seznamuje studenty se zásadami první pomoci;
- předkládá k diskusi vliv chemického průmyslu a výroby elektrické energie na životní prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje při každé praktické činnosti dodržování předepsaných pracovních postupů;
- vyžaduje znalost R- a S-vět

V předmětu Chemie a Semináři z chemie využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence **výchovné a vzdělávací postupy, které žákům umožňují:**

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je propojovat, systematizovat a efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;

- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorovat chemické procesy, vlastnosti látek, výsledky svých pozorování zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;
- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky provádět experimenty, které umožňují ověřovat, potvrzovat vyslovované hypotézy nebo které budou sloužit jako základ pro odhalování chemických zákonitostí;
- vyslovovat v diskusích hypotézy o chemické podstatě pozorovaných jevů či jejich průběhu;
- poznávat souvislosti chemického zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání.

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznávat problémy v průběhu vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež má v daném okamžiku k dispozici (metody pozorování, experimentování, matematické prostředky apod.);
- vyjadřovat nebo formulovat problém, který objeví při jejich chemickém vzdělávání;
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací;
- samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, korigovat chybná řešení.

Kompetence komunikativní

- využívat informační a komunikační prostředky;
- formulovat vlastní názory a myšlenky týkající se životního prostředí.

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracovat ve dvojici nebo ve skupině zvláště při různých pokusech a ověřování vlastností látek;
- efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat různé názory.

Kompetence občanské

- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- chápat svoje práva a povinnosti související se životním prostředím a péčí o něj.

Kompetence k podnikavosti

- vést k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci;
- vést k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- podněcovat iniciativu a tvořivost žáků;

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, Poznámky
Obecná chemie I.: - Objasní předmět chemie a její význam. - Rozlišuje a klasifikuje druhy soustav.	Obecná chemie I.: - Předmět a disciplíny chemie - Soustavy látek a jejich složení - Dualistický charakter hmoty,	

<ul style="list-style-type: none"> - Objasní dualistický charakter hmoty. - Pomocí protonového a nukleonového čísla zařadí prvek do soustavy a odvodí složení atomu. - Objasní význam veličin (A_r, M_r, n, M) a aplikuje je ve výpočtech. - Rozliší druhy vzorců, ze vzorců vypočítá složení látek a ze složení látek odvodí empirický vzorec. - Pomocí oxidačních čísel odvozuje vzorce anorganických látek. - Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení konkrétních problémů. <p>Vypočítá složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku a látkové a hmotnostní koncentrace.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasní historii výzkumu složení hmoty a modelů atomu. - Odvodí druhy radioaktivního záření, objasní význam radioaktivity i rizika a problémy s jejím využitím. - Odvodí elektronovou konfiguraci všech prvků PSP. - Odvodí druhy chemických vazeb, určí druhy krystalů a zdůvodní jejich vlastnosti - Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chem.vazbách k předvídání fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chem.reakcích. - Odvodí tvar molekul pomocí hybridizace. - Rozezná druhy chemických reakcí a zapíše je rovnicemi stechiometrickými a iontovými. - Osvětlí rozdíl mezi kyselinami, zásadami a amfotery, odvodí jejich 	<p>atom, molekula, ionty, prvek, nuklid, izotopy, sloučenina, subčástice: proton, neutron, elektron, protonové a nukleonové číslo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veličiny a výpočty v chemii: atomová a molekulová relativní hmotnost, látkové množství, molární hmotnost, Avogadrův zákon - Druhy vzorců, výpočty z chem. vzorců, hmotnostní zlomek - Chemické názvosloví anorganické chemie – oxidační číslo - Výpočty z chemické rovnice, - Roztoky – hmotnostní a látková koncentrace, směšování roztoků - výpočty - Stavba atomu – historie, jádro, radioaktivita – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí - Elektronový obal, kvantově mechanický model: druhy orbitalů, kvantová čísla, elektronová konfigurace, výstavbový princip, Pauliho princip, Hundovo pravidlo - Chemická vazba – vznik vazby na základě elektronové konfigurace, elektronegativita, druhy vazeb: kovalentní (polarita), iontová, kovová, mezimolekulové síly, druhy krystalů - Tvary molekul – základní a excitovaný stav, hybridizace sp, sp^1, sp^2, sp^3, - Chemické reakce a jejich druhy, zápisy stechiometrických a iontových rovnic - Protolytické reakce: teorie kyselin a zásad, amfotery, konjugovaný pár, neutralizace, disociace, autoprotolýza vody -
--	---

<p>disociaci.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Určí charakter roztoku pomocí pH, určí a odvodí charakter roztoku solí. - Pomocí oxidačních čísel, bilance vyměněných elektronů a elektrických nábojů upraví rovnice stechiometrické a zkrácené iontové. - Určí oxidační a redukční činidla. - Pomocí umístění kovu v Beketovově řadě kovů určí průběh reakcí. - Osvětlí podstatu elektrolyzy a odvodí její význam. - Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chem.dějů. - Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chem.procesech na základě poznatků o PSP. <p>Anorganická chemie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin. - Odvodí a charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, a to z jejich elektronové konfigurace, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin. - Využívá znalostí kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich významu v anorganické chemii. 	<p>pH, hydrolýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redoxní reakce – oxidace a redukce, redukční a oxidační činidla, úprava redoxních rovnic pomocí bilance vyměněných elektronů a elektrických nábojů, Beketovova řada kovů, elektrolyza <p>- Periodická soustava prvků periodický zákon, elektronegativita, afinita, ionizační energie, zákonitosti vyplývající z postavení prvků v PSP</p> <p>Anorganická chemie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názvosloví anorganické chemie - Vodík a jeho sloučeniny - Kyslík a jeho sloučeniny - p⁶ a p⁵ prvky a jejich sloučeniny 	
---	---	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Anorganická chemie – pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odvodí a charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin. - Využívá znalostí kvalitativních a kvantitativní analýzy k pochopení jejich významu v anorganické chemii. <p>Obecná chemie II.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provede tepelnou bilanci ch.reakce, rozliší exotermní a endotermní děj. - Na konkrétních reakcích odvodí termochemické zákony. - Odvodí konstanty chem.rovnováhy a osvětlí jejich význam, zdůvodní posuny chem.rovn. při změnách podmínek. - Vypočítá pH a pOH roztoků, určí pH pomocí indikátorů – určí vlivy člověka na životní prostředí. - Pomocí srážkové teorie a teorie aktivovaného komplexu osvětlí průběh a rychlost reakce. - Zdůvodní působení faktorů na rychlost reakce. <p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin. - Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů. - Charakterizuje uhlovodíky a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a 	<p>Anorganická chemie - pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - p⁵-, p⁴-, p³-, p²-, p¹- prvky, s¹- a s²- prvky, d- a f- prvky a jejich sloučeniny <p>Obecná chemie II.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Termochemie: tepelné změny při chemických reakcích, exotermické a endotermické reakce, termochem.zákony - Chem.rovnováha – rovnovážná konstanta, princip akce a reakce, chem.rovnováha v protolytických a redoxních reakcích, iontový součin vody - pH, pOH, součin rozpustnosti - Reakční kinetika – teorie srážková a teorie aktivovaného komplexu, faktory, které ovlivňují rychlost chem.reakce, Guldberg-Waageův zákon) <p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úvod do organické chemie – vlastnosti atomu C, druhy vazeb C, C řetězce, homolýza a heterolýza,, indukční a mezomerní efekt, izomerie, druhy reakcí: adice, eliminace, přesmyky, oxidace a redukce, názvosloví organ.chemie - Uhlovodíky a jejich klasifikace - Chemické a fyzikální vlastnosti 	

<p>vliv na životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvětlí mechanismus významných chemických reakcí uhlovodíků a aplikuje je na konkrétní chemické reakce. 	<p>uhlovodíků a jejich významné reakce: substituce radikálová, adice elektrofilní, Markovnikovo pravidlo, polymerace, aromatický charakter, substituce elektrofilní (substituenty I. a II.třídy), oxidace a redukce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam uhlovodíků, jejich přírodní zdroje, vliv na životní prostředí 	
--	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Organická chemie – pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje jednotlivé skupiny derivátů uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Osvětlí mechanismus významných chemických reakcí derivátů uhlovodíků a aplikuje je na konkrétní chemické reakce. - Využívá znalostí kvalitativních a kvantitativní analýzy k pochopení jejich významu v organické chemii. - Charakterizuje jednotlivé skupiny heterocyklických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. - Osvětlí význam a funkce některých heterocyklických sloučenin, zdůvodní účinky některých heterocyklických sloučenin na lidské zdraví. - Uvede příklady steroidů a terpenů, osvětlí jejich funkci a výskyt - Uvede příklady léčiv, pesticidů, barviv a detergentů a charakterizuje jejich vlastnosti. - Uvede příklady syntetických makromolekulárních látek, jejich 	<p>Organická chemie – pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace: halogenové deriváty; dusíkaté deriváty - nitrosloučeniny, aminy primární, sekundární a terciární; kyslíkaté deriváty – alkoholy, fenoly, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny a jejich deriváty - Chemické a fyzikální vlastnosti derivátů uhlovodíků, jejich zdroje a výroba, významné reakce: nukleofilní substituce, aldolová kondenzace, redukce a oxidace, důkazy aldehydů, esterifikace, hydrolýza esterů – zmýdelnění, neutralizace, dekarboxylace - Heterocyklické sloučeniny a jejich klasifikace, chemické vlastnosti, význam a funkce zástupců heterocyklických sloučenin, účinky některých heterocyklických sloučenin na lidské zdraví - Steroidy a terpeny - Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty - Syntetické makromolekulární látky 	

<p>vlastnosti, užití, příp.vliv na životní prostředí. Biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické reakce probíhající v organismech. - Uvede příklady sacharidů a lipidů, jejich výskyt a význam v přírodě. - Uvede příklady aminokyselin, osvětlí strukturu bílkovin, uvede příklady a funkce bílkovin. - Vysvětlí složení, strukturu a význam nukleových kyselin. - Osvětlí funkci enzymů, vitamínů a hormonů. - Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam. 	<p>Biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sacharidy: vznik - fotosyntéza, význam, rozdělení, názvosloví, zástupci - Lipidy – vznik, rozdělení, význam, zmýdelnění - Proteiny – aminokyseliny, peptidická vazba, struktura primární až kvarterní, rozdělení a funkce - Nukleové kyseliny: DNA, RNA, složení, struktura, význam, přenos informací (replikace, transkripce, translace) - Enzymy, vitamíny a hormony – mechanismus působení, rozdělení, zástupci - Energetika biochemických procesů, fotosyntéza, ATP, citrátový (Krebsův) cyklus - Metabolismus sacharidů (aerobní a anaerobní procesy), lipidů 	
---	---	--

Seminář z chemie - oktáva

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje znalosti z obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie, analytické chemie a biochemie na řešení konkrétních příkladů, problémů a chemických dějů. 	<p>Obecná chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy a veličiny - chemické názvosloví - chemické reakce – redoxní, protolytické, komplexotvorné, srážecí - výpočty ze vzorců, z chemické rovnice, složení roztoků - chemická rovnováha, chemická kinetika a termochemie <p>Analytická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody chemické analýzy - kvalitativní analýza - analytické třídy kationtů a aniontů - odměrná analýza – oxidačně redukční - manganometrie <p>Anorganická chemie</p>	

<p>- Předvídá průběh chemických dějů, vyjádří je chemickými rovnicemi, aplikuje je na chemické výpočty.</p> <p>- Využívá znalostí kvalitativní a kvantitativní analýzy.</p> <p>- Propojuje znalosti z chemie, fyziky a biologie.</p>	<p>- PSP</p> <p>- s-, p-, d-, f-prvky a jejich sloučeniny</p> <p>Organická chemie</p> <p>- úvod, základní pojmy a problémy</p> <p>- uhlovodíky a deriváty uhlovodíků</p> <p>Biochemie, přírodní látky</p> <p>- sacharidy, lipidy, proteiny, nukleové kyseliny, heterocyklické sloučeniny, steroly, alkaloidy</p> <p>- energetika biochem.reakcí, metabolismus</p>	
--	---	--

Seminář chemicko-biologický – septima, část chemie

Chemické výpočty w, výpočet objemových procent, výpočet látkového množství, neutralizace, molární koncentrace, manganometrie, výpočty – roztoky, výpočty z chem. rovnic, , pH roztoků, součin rozpustnosti.

4.3.3 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Název předmětu: Biologie. Realizuje se v něm obsah vzdělávacího oboru Biologie RVP GV a část oboru Výchova ke zdraví RVP GV (0,5 hod. ve 2.r.VG).

Realizují se tématické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Environmentální výchova RVP GV . Přehled viz kapitola 2.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Biologie se vyučuje v 5.-8.ročníku VG po dvou hodinách týdně.

Na předmět Biologie navazují volitelné předměty, které rozvíjejí a prohlubují učivo Biologie:

- Seminář biologický a chemický v 7. ročníku studia – 2 hodiny týdně;
- Biologický seminář v 8. ročníku studia – 3 hodiny týdně.

Ve volitelných předmětech studenti prohlubují, rozšiřují a procvičují učivo předmětu Biologie a realizují upevňují školní výstupy dané tímto učivem.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Charakteristika předmětu:

Ve vyučování biologii mají studenti získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Student je veden k tomu, aby zejména

- se orientoval v základních formách živé a neživé přírody,

- chránil přírodu a životní prostředí,
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody díky molekulové podstatě dějů,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...) – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Studenti mohou zpracovat projekt s biologickou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel vede k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci;
- Učitel vede k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- Učitel vede k dodržování pravidel bezpečné práce a ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo:	Přesahy, poznámky
<p>odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností</p> <p>objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy</p> <p>charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska</p> <p>zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby</p> <p>objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy</p> <p>charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy</p> <p>zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby</p> <p>zhodnotí pozitivní a negativní význam virů</p> <p>popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů</p> <p>objasní principy rozmnožování rostlin</p> <p>posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla</p> <p>porovná společné a rozdílné vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin</p> <p>pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky</p> <p>zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti</p> <p>vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany</p> <p>vymezí společné a rozdílné znaky</p>	<p>Obecná biologie</p> <p>Obecná charakteristika organismů</p> <p>Stavba a funkce prokaryot</p> <p>Biologie bakterií</p> <p>Bakterie, sinice, přehled významných zástupců</p> <p>Stavba eukaryotní buňky, funkce organel, buněčný cyklus, dělení buňky</p> <p>Stavba a funkce virů</p> <p>Přehled významných zástupců virů</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>Morfologie a anatomie rostlin</p> <p>Fyziologie rostlin – metabolismus, vodní režim</p> <p>Rozmnožování, růst a vývin rostlin</p> <p>Systém a evoluce rostlin – klasifikace rostlin, botanické názvosloví, přehled systému rostlin</p> <p>Nižší rostliny</p> <p>Vyšší rostliny</p> <p>Rostliny a prostředí</p> <p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika hub - systém a evoluce hub - stavba a funkce lišejníků 	

<p>hub a ostatních organismů pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků</p>		
--	--	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů pozná a pojmenuje významné živočišné druhy bezobratlých a uvede jejich ekologické nároky posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů pozná a pojmenuje významné</p>	<p>Biologie živočichů Biologie protist Jednobuněční- prvoci Mnohobuněční živočichové- bezobratlí Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých Rozmnožování bezobratlých Systém a evoluce bezobratlých Bezobratlí a prostředí Strunatci Morfologie, anatomie a fyziologie strunatců Rozmnožování strunatců Systém a evoluce strunatců Etologie strunatců Strunatci a prostředí</p>	

<p>živočišné druhy strunatců a uvede jejich ekologické nároky charakterizuje základní typy chování živočichů posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany</p>		
---	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. se orientuje v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých se orientuje ve svých emocích a potřebách podle konkrétní situace zasáhne při</p>	<p>Biologie člověka Stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy, soustavy látkové přeměny, regulační soustavy, rozmnožovací soustavy a smyslové soustavy Ontogeneze člověka Životní styl a zdraví, zdraví způsob života, péče o zdraví, změny v životě člověka (výchova ke zdraví) Základy první pomoci</p>	

závažných poraněních a život ohrožujících		
---	--	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů</p> <p>analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě</p> <p>porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi</p> <p>vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy</p> <p>odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci</p> <p>podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka</p> <p>používá správně základní ekologické pojmy</p> <p>objasňuje základní ekologické vztahy</p> <p>popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> · charakterizuje významná chráněná území ČR 	<p>Genetika a proměnlivost</p> <ul style="list-style-type: none"> · Molekulární základy dědičnosti · Dědičnost na úrovni buňky · Dědičnost na úrovni buňky · Dědičnost na úrovni organismu · Dědičnost a proměnlivost · Genetika člověka, genetika populací <p>Vznik a vývoj živých soustav</p> <p>Vznik a vývoj živých soustav, biogeneze</p> <p>Evoluční vývoj organismů, darwinismus</p> <p>Fylogenetický vývoj člověka</p> <p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> · Základní ekologické pojmy · Populace · Společenstva · Ekosystémy · Ekologie člověka - Ochrana a tvorba životního prostředí - Podmínky života - Biosféra a její členění 	

Seminář chemicko-biologický - septima – část biologická

Stavba buňky, tkáně – mikroskopování, opěrná a pohybová soustava, svaly, trávicí – oběhová – dýchací – vylučovací a rozmnožovací soustava, smyslové soustavy, ontogeneze člověka
ENV: člověk a životní prostředí

Seminář z biologie - oktáva

Biologie a společnost, prokaryotní organismy, viry, eukaryotní buňka, bioenergetika, rostlinné buňky a rostlinné tělo, minerální výživa rostlin, rozmnožování rostlin, metody

botaniky, živočišný organismus – látkové vztahy, živočišný organismus – organizace funkcí, dráždivost, rozmnožování živočichů, metody zoologie, živočichové a člověk

4.3.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Zeměpis. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP GV a obsah oboru Geologie RVP GV.

Realizují se v něm tématické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV, Environmentální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář ze zeměpisu (pro 4. ročník studia VG).

Časové vymezení:

Zeměpis

1.r. (kvinta) – 2 hodiny týdně

2.r. (sexta) – 2 hodiny týdně

Seminář ze zeměpisu

4.r. (oktáva) – 3 hodiny týdně

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků- map, mapových náčrtů, fotografií atp.
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky, aby využívali informace z internetu, např. na školních zeměpisných stránkách – kompetence k učení.
- Učitel vede k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci – kompetence k podnikavosti;
- Učitel vede k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech - kompetence k podnikavosti;
- Učitel vede k dodržování pravidel bezpečné práce a ochrany životního prostředí - kompetence k podnikavosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
<p>Školní výstupy Žák:</p> <p>Vzdělávací obsah PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ Očekávané výstupy žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - rozliší hlavní biomy světa - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<p>Učivo</p> <p>Učivo Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář</p> <p>fyzickogeografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí</p> <p>systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita,</p>	<p>Přesahy, Poznámky</p>
<p>SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ Očekávané výstupy žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů 	<p>Učivo obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky</p> <p>kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí</p> <p>sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce</p> <p>světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky</p> <p>socioekonomická sféra – sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace</p>	

<p>- rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</p> <p>- lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</p> <p>- vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</p> <p>Učivo ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Očekávané výstupy žák</p> <p>- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi</p> <p>- analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny</p> <p>- zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p>	<p>Učivo krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál</p> <p>vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí</p>	
<p>SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ</p> <p>Očekávané výstupy žák</p> <p>- porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy</p> <p>- využívá vybrané metody identifikace minerálů</p>	<p>Učivo Země jako geologické těleso – základní geobiocykly</p> <p>zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země</p> <p>minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a chemické vlastnosti minerálů</p> <p>geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů;</p>	
<p>GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE</p> <p>Očekávané výstupy žák</p> <p>- analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů</p> <p>- určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních</p>	<p>Učivo magmatický proces – vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu</p> <p>zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace</p> <p>metamorfni procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza</p> <p>deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů;</p>	

<p>a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů</p> <p>VODA Očekávané výstupy žák - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu</p> <p>ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA Očekávané výstupy žák - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu</p>	<p>mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu</p> <p>Učivo povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod;</p> <p>Učivo vznik a vývoj půd interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny práce v terénu a geologická exkurze</p>	
---	---	--

Sexta		
<p>Školní výstupy Žák:</p> <p>REGIONY Očekávané výstupy žák - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům - zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České</p>	<p>Učivo</p> <p>Učivo místní region – možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony makroregiony světa – jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu</p>	<p>Přesahy, poznámky</p>

<p>republiky, rozlišuje jejich specifika</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 		
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ</p> <p>Očekávané výstupy žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - orientuje se s pomocí map v krajině - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území čte - interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, - analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<p>Učivo</p> <p>geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy</p> <p>geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii</p> <p>geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)</p> <p>terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce</p>	

<p>Oktáva-seminář</p>		
<p>Školní výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Přesahy, poznámky</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich 	<p>Země jako vesmírné těleso Kartografické zobrazovací způsoby Stavba a složení Země Litosféra ,přírodní katastrofy,zemětřesení sopečná činnost Hydrosféra</p>	

<p>hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná</p>	<p>Pedosféra a biosféra Atmosféra Socioekonomická sféra Člověk na Zemi - Ochrana před živelnými pohromami Severní Amerika Jižní Amerika Afrika Východní Asie Jižní Asie Austrálie Oceánie SNS Evropa Česká Republika Slovensko Místní region</p>	
---	--	--

4.4 Člověk a společnost

4.4.1 Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Základy společenských věd a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ z RVP pro G.

V průběhu vzdělávání jsou začleněna tato průřezová témata :

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Do vyučovacího předmětu Základy společenských věd jsou integrovány vzdělávací obory Výchova ke zdraví (0,5 hod. v 1.r.VG) a Člověk a svět práce (1 hod. ve 2.r.VG).

V seminářích ze společenských věd v septimě a oktávě se rozšiřuje a prohlubuje učivo Společenských věd.

V rámci vyučovacího předmětu Základy společenských věd žák rozšiřuje již nabyté znalosti z NG a získává nové vědomosti o podstatě lidské psychiky, psychických jevech, o společnosti, posiluje své právní vědomí na základě seznámení se s řadou právních předpisů, v dějinách filosofie hledá názory blízké své přirozenosti, v politologii pak principy demokracie, dělby moci a participace občana na veřejném dění. Etika přináší možnost zamyslet se nad morálními principy dnešního světa a logika schopnost vypořádat se co možná nejlépe s nástrahami přijímacích zkoušek na vysoké školy.

Žák je veden k tomu, aby se učil klást otázky, pochybovat a přirozeně tak podporovat názorovou rozrůzněnost v Evropě a ve světě. Prostřednictvím historických daností kriticky hodnotí stav společnosti a hledá odpovědi, proč jde vývoj společnosti právě tímto směrem a zda je to jediná možná cesta. Takto získané poznatky se učí aplikovat v praktickém životě.

Časové vymezení předmětu Základy společenských věd:

Týdenní časová dotace:

1.roč., kvinta: 2 hodiny

2.roč., sexta: 2 hodiny

3 roč., septima: 2 hodiny

4.roč., oktáva: 2 hodiny

Semináře ze Základů společenských věd:

- septima – 2 hodiny

- oktáva 3 hodiny

Organizační vymezení:

Výuka je organizována ve třídách, je plně využito frontálního vyučování, výkladu, debaty či diskuse. Důležitým zdrojem informací je pochopitelně i audiovizuální technika (VHS, CD, DVD, interaktivní tabule a podobně), přičemž žák je veden k samostatnému vyhledávání témat, a to především za pomoci internetu.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnosti, k přesvědčení, že vzdělávání ve škole musí v té či oné formě předcházet domácí příprava a navazovat na něj musí jakési samostudium formou domácího opakování
- učitel zadává žákům referáty, které následně prezentují za pomoci různých informačních zdrojů – internet, rozhlas, televize, odborné publikace či tiskoviny
- učitel žákům předkládá různé názory na některé oblasti problematiky a tím je vede k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v odborné literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce

Kompetence k řešení problému

- učitel vede žáka k uchopení problému z různých hledisek, snaží se eliminovat povrchnost, pěstuje v žácích důslednost, snahu problém vyřešit či naznačit možná řešení
- učitel žákům pomáhá s vytvářením, upřesňováním hypotéz, dává jim příležitost k prezentaci vlastních názorů, formou debaty, soutěže, her, tyto kompetence posiluje
- učitel motivuje žáky k úvahám o společenských problémech, jevech a procesech, podněcuje je k hledání analogií mezi různými sociálními jevy, žák zdokonaluje svoji schopnost vnímat problémy v širších souvislostech
- učitel pomáhá žákům při interpretaci nově získaných informací. Žák dostane prostor představit svoji hypotézu před skupinou

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k tomu, aby prezentoval své názory vhodným způsobem, a to jak před známým, tak před neznámým publikem
- učitel vede žáky ke kladení jasných, srozumitelných dotazů, k obhajobě vlastního názoru, k hledání argumentů a protiargumentů
- učitel vytváří prostor pro modelové situace, v rámci nichž žák nacvičuje vhodné způsoby chování, zde společně využívají různé způsoby komunikace (verbální či neverbální)

Kompetence sociální a personální

- učitel klade důraz na práci v týmu, ve skupině, podporuje přirozenou touhu žáka vyniknout ve skupině a přitom posilovat vztah k sobě i ostatním, tolerovat názory druhých
- učitel vede žáky ke stanovování jasných a reálných cílů, na základě psychických i fyzických možností žáka, žák je tak schopen sebereflexe

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky ke sledování aktuální situace v oblasti politické, ekologické, sociální nebo ekonomické, nabízí žákům příležitost k diskusi
- učitel tak podněcuje žáky k zapojení do občanského života například účastí na charitativních, společenských či kulturních akcích
- učitel na modelových situacích seznamuje žáky se základními principy demokratické společnosti, poskytuje jim prostor pro uvědomění si svého občanství
- učitel zprostředkovává setkání žáků s významnými osobnostmi politického, kulturního a společenského života

Kompetence k podnikavosti

- učitel vede žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci;
- učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- učitel podněcuje iniciativu a tvořivost žáků;
- učitel vede žáky k poznání podstaty podnikání, k vyhodnocení rizik podnikání;

- učitel vede žáky posouzení podmínek realizace podnikatelského záměru.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka</p> <p>- porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověkem stojí</p> <p>- vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat</p> <p>- porovná různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení</p> <p>- využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace</p> <p>- na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC - PSYCHOLOGIE</p> <p>Podstata lidské psychiky – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti</p> <p>Osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie, vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života</p> <p>Psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách, zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství</p>	
<p>- uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem</p> <p>- respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – - SOCIOLOGIE</p> <p>Společenská podstata člověka – význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace, mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích</p> <p>Sociální struktura společnosti –</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost 	<p>sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost a mobilita, jedinec ve skupině</p> <p>Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédiá, životní prostředí, sociální deviace, sociální problémy (kriminalita, extremismus, nezaměstnanost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých - zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ</p> <p>a) Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> -vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci -zdravá výživa -hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství -první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách -psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> - korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte 	<p>b) Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> -vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem -partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče -rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině -rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi -modely sociálního chování v intimních vztazích
	<p>c) Změny v životě člověka a</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce - projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování - uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držení návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou - rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení - rozhodne se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> -změny v období adolescence -způsoby sebereflexe a kontroly emocí -péče o reprodukční zdraví -metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty -modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života <p>d) Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> -civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS -zátěžová situace, stres a způsoby jeho zvládnání, důsledky stresu v oblasti fyzické, duševního a sociálního zdraví -rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního – promiskuita, předčasně ukončené těhotenství -sexuálně motivovaná kriminalita -skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání -autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy -výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek -sociální dovednosti potřebné k řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích <p>e) Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> -vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události -živelní pohromy -únik nebezpečných látek do životního prostředí -jiné mimořádné události -první pomoc -sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí 	
---	--	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - vyloží podstatu demokracie, odliší od nedemokratických forem řízení sociálních skupina státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - obhájí svá lidská práva, respektuje práva druhých lidí - uvede příklady projevů korupce - uvede okruhy problémů, s nimiž se občan obrací na jednotlivé státní instituce - uvědomí si význam vlastenectví, internalizace – vnitřní osvojení hodnoty vlastenectví - objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je zveřejňují 	<p>OBČAN VE STÁTĚ - POLITOLOGIE</p> <p>Stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát, Ústava ČR</p> <p>Demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata obč.společnosti, politické subjekty, volby, volební systémy, úřady</p> <p>Lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování lidských práv, ombudsman</p> <p>Ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií</p> <p>Příprava občanů k ochraně státu</p> <p>OBČAN A PRÁVO – PRÁVO</p> <p>Právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo</p> <p>Právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR, systém právních odvětví, druhy právních norem, smlouvy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení - rozlišuje trestný čin a přešupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet - ve svém jednání respektuje platné právní normy - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku a poptávku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy 	<p>Orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení</p> <p>TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA</p> <p>Profesní volby – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení, pracovní úspěšnost a kariérní růst</p> <p>Mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, profesní mobilita, rekvalifikace</p> <p>Osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismus</p> <p>PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY</p> <p>Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů, odbory</p> <p>Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz , odškodnění</p>	
--	--	--

<p>šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu <p>- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu z hlediska nabídky a poptávky - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky - rozpozná formy podnikání a srovná je se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu <p>- objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní typy daní - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, především k dani z příjmu - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších makroekonomických ukazatelů na změny v životní úrovni občanů - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - uvede postup, jakým se vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory 	<p>TRŽNÍ EKONOMIKA</p> <p>Základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky</p> <p>Ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, obch.společnosti, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání</p> <p>Marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury</p> <p>NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU v EKONOMICE</p> <p>Fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava</p> <p>Monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP</p> <p>Sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti</p>	
--	--	--

<p>v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku - uvede principy vývoje cen akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné i nepravidelné příjmy a výdaje na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 	<p>FINANCE</p> <p>Peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burzy</p> <p>Hospodaření domácnosti – rozpočet, jeho typy a rozdíly, tok peněz v domácnosti, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele</p> <p>Finanční produkty – spořicí a investiční produkty, úvěrové produkty, RPSN, pojištění</p> <p>Bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví</p>	
--	---	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Úvod do filosofie a religionistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu a význam filosofického tázání - porovná východiska, shodné a odlišné znaky filosofie, mýtu, 	<p>Úvod do filosofie a religionistiky</p> <p>Podstata filosofie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení předmětu filosofie jako filosofický problém, základní filosofické otázky 	

<p>náboženství a umění, a to z hlediska uchopení skutečnosti a člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní etapy vývoje filosofického myšlení - rozliší nejdůležitější filosofické směry, uvede a charakterizuje myšlení jejich hlavních představitelů - porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení <p>- zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití</p> <p>- objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a charakterizuje významné náboženské systémy - identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti - rozezná projevy sektářského myšlení - objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění <p>Filosofie v dějinách - klíčové etapy a směry filosofického myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - antika: předsokratikové, sofisté, Sókratés, Platón, Aristotelés, helénistická filosofie - středověká filosofie: patristika a scholastika, Augustinus Aurelius, Tomáš Akvinský, důkazy boha, spor o universálie - renesanční filosofie: Mikuláš Kusánský - novověká filosofie: racionalismus (R.Descartés, B.Spinoza, G.W.Leibniz) a empirismus (Locke, D.Hume), J.A.Komenský a B.Pascal - osvícenství - německá idealistická filosofie (G.W.F.Hegel) - filosofie 2.pol.19.st.: S.Kierkegaard, A.Schopenhauer, F.Nietzsche - filosofie 20.st.: úvod (změna paradigmatu a význam vědy, pragmatismus, fenomenologie (E.Husserl, M.Heidegger), H.Bergson, existencialismus (J.P.Sartre, A.Camus, G.Marcel, K.Jaspers), analytická filosofie (L.Wittgenstein), křesťanská filosofie (novotomismus, Teilhard de Chardin, protestantská filosofie a teologie), filosofie dialogu (M.Buber, E.Levinas) hermeneutika, strukturalismus a postmoderní filosofie <p>Víra v lidském životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - podoby víry, znaky náboženské víry - náboženské systémy a církve: judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, konfucianismus, taoismus - sekty, nová náboženství 	
--	--	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyz. a práv. osoby v rámci EU uplatňovat svoje práva - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní pojmy – etika, morálka, mravnost, je schopen diskutovat nad rozdíly mezi morálkou a právem - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce - rozliší základní typy profesních etik (politik, lékař, právník, učitel, student) a jeho schopen o nich diskutovat - na učení Kantově a Sartrově rozliší, zda jsou nám morální pravidla dána zvenčí, či si je vytváříme sami v sobě - je schopen srovnat starozákonní židovské etické normy s novozákonním učením Ježíše (ev. Matouš – Kázání na hoře,...) - je schopen pohovořit o dalších typech etik (v základních bodech) 	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY – GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>Evropská integrace – podstata a význam, Evropská unie – význam, proces integrace, orgány EU, jednotná evropská měna</p> <p>Mezinárodní spolupráce – důvody, význam, výhody, významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti</p> <p>Proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy</p>	

<p>- pokouší se uvažovat logickou, spojovat spojitelné, pokouší se o kauzální propojení jednotlivých prvků</p> <p>- zná základní pojmy Aristotelovy logiky</p> <p>- orientuje se v logických spojkách (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence, negace) a určí pravdivostní hodnoty výroků</p> <p>- dokáže v několika bodech připomenout filosofické prvky v učení Jana Husa, Petra Chelčického, Jan Ámose Komenského</p> <p>- je schopen popsat učení Masarykovo</p>	<p>ETIKA</p> <p>Předmět etiky</p> <p>Etika deskriptivní a normativní</p> <p>Etika individuální a sociální (profesní etiky)</p> <p>Etika heteronomní a autonomní</p> <p>Etika křesťanská, etika odpovědnosti, hédonistická etika, etika eudaimonistická a utilitarismus</p> <p>LOGIKA</p> <p>Předmět logiky, axiomy</p> <p>Soudy, úsudky</p> <p>Procvičování na přijímací zkoušky na VŠ</p> <p>ČESKÁ FILOSOFIE 20.STOLETÍ</p> <p>Úvod do české filosofie Dějiny české filosofie T.G. Masaryk</p>	
--	---	--

Společenskovědní seminář (septima)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Seminář rozšiřuje, prohlubuje, a zároveň opakuje učivo předešlých dvou ročníků, a to především v oblastech **mezinárodních vztahů, práva a politologie**. Je zaměřen na praktickou a dovednostní stránku učení. V daleko větší míře je tak využívána samostatná práce studentů na bázi vlastní práce (práce ve skupinách, samostatné vyhledávání poznatků, maturita „na zkoušku“, projekt – Vznik politické strany atd.).

Předmět je realizován v septimě, a to za časové týdenní dotace 2 vyučovacích hodin.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Plně korespondují se strategiemi uvedenými u vyučovacímho předmětu Společenské vědy.

Vzdělávací obsah vyučovacímho předmětu

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>- je schopen detailně popsat základní znaky teorie práva, práva občanského, rodinného, ústavního, pracovního, správního a trestního</p> <p>- orientuje se v politologických termínech (politika, politologie, politická strana, volební systémy, stát, demokracie, lidská práva, ideologie,...)</p> <p>- je schopen okomentovat nejdůležitější mezinárodní instituce, jejich vznik, fungování, proces rozšiřování apod.</p>	<p>PŘÁVO</p> <p>- systém práva</p> <p>-</p> <p>POLITOLOGIE</p> <p>- politologie jako věda</p> <p>- stát</p> <p>- volební systémy</p> <p>- politické strany</p> <p>- demokracie</p> <p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY</p> <p>- EU, OSN</p> <p>- další významné mezinárodní instituce</p>	

Seminář ze základů společenských věd (oktáva)

Charakteristika vyučovacímho předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacímho předmětu

Seminář rozšiřuje, prohlubuje, a zároveň systematizuje učivo vyššího gymnázia. Zaměřuje se na praktické problémy života i současného světa. V daleko větší míře využívána samostatná práce studentů - práce ve skupinách, samostatné vyhledávání poznatků, maturita „na zkoušku“, projekty, seminární práce.

Předmět je realizován v oktávě, časová týdenní dotace: 3 vyučovací hodiny týdně.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Plně korespondují se strategiemi uvedenými u vyučovacímho předmětu Společenské vědy.

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Očekávané výstupy Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti - aplikuje poznatky z ekonomie na problémy a otázky mikro i makroekonomiky - vyloží podstatu demokracie, odliší od nedemokratických forem řízení - objasní podstatu a význam politického pluralismu - obhajuje svá lidská práva, respektuje práva druhých lidí - aplikuje znalosti na konkrétní právní otázky a problémy - rozlišuje a charakterizuje významné náboženské systémy - identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti - rozezná projevy sektářského myšlení - charakterizuje hlavní etapy vývoje filosofického myšlení - rozliší nejdůležitější filosofické směry, uvede a charakterizuje myšlení jejich hlavních představitelů - porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení - zhodnotí význam vědeckého 	<p>Učivo</p> <p>Psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní problémy a otázky psychologie, psychologické disciplíny, užití a funkce psychologie, psychologie životní cesty <p>Sociologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní problémy sociologie, disciplíny a funkce sociologie <p>Ekonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní problémy ekonomie, disciplíny a funkce ekonomie, globalizace a problémy naší a světové ekonomiky <p>Politologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní problémy politologie, disciplíny a funkce politologie, EU – problémy další integrace <p>Právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní problémy práva, odvětví práva, právo EU <p>Religionistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - filosofické myšlení a náboženská zkušenost, světová náboženství – učení, etika, dějiny <p>Filosofie a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět, hlavní problémy a disciplíny filosofie - dějiny filosofie se zaměřením na problémy etiky, vědy a současného světa 	

poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem		
--	--	--

4.4.2 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Dějepis a realizuje se v něm obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP VG. Je vyučován v kvintě, sextě a septimě, ve všech ročnících má vyhrazeny vždy 2 vyučovací hodiny týdně.

Předmět Dějepis je v oktávě rozšířen o volitelný seminář, v němž si studenti prohlubují své znalosti z hodin. Dále jsou jim předkládány problémové otázky, v nichž se snaží zaujímat k historickým dějům vlastní stanoviska a názory.

Vyučovací předmět realizuje tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Výuka je realizována v kmenových třídách.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek,
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,

b) Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod., vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů – kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci – kompetence k podnikavosti;
- Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech - kompetence k podnikavosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje smysl historického poznání jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - definuje jednotlivé historické disciplíny, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace - vysvětlí pojem pramen a přiřadí jejich typologii - určí hlavní mezníky dějin <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku - charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní a dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací - posoudí určující události a uvede významné osobnosti starověkých dějin - vysvětlí židovskou otázku, její vztah ke křesťanství, objasní další neevropská náboženství - vysvětlí a ilustruje přínos starověkých států pro rozvoj evropské civilizace 	<ul style="list-style-type: none"> - význam historického poznání pro současnost - historické metody - prameny - pomocné vědy historické - periodizace dějin - práce historika, historická informace, jejich typy, účel a možnosti využití <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná - doba bronzová a železná - důležité archeologické kultury na území Čech a Moravy <ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína: kultura, náboženství, společnost - antické Řecko (kultura, náboženství, společnost, mentalita) - helénistické středomoří - Izrael: kultura, náboženství, společnost, - antický Řím a jeho proměny (království, republika, císařství) - naše země a ostatní Evropa v době římské 	

<p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vliv křesťanství (církve) na utváření středověké Evropy, objasní vztah mezi světskou a církevní mocí - doloží vliv církve na středověkou společnost - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti i jeho specifika ve významných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území (politické, hospodářské i kulturní) - uvede hlavní rysy románského a gotického umění, jeho významné osobnosti - uvede specifika islámské oblasti - vysvětlí důsledky tatarských nájezdů 	<ul style="list-style-type: none"> - stěhování národů a vytváření středověké Evropy - islám a Arabové - křesťanství, křížové výpravy - vznik a vývoj prvních feudálních států v Evropě - Slované, Sámova říše, Velká Morava, český stát za Přemyslovců - románská kultura, gotika, vzdělanost - vesnice a města ve středověku, kolonizace, řemesla a obchod - státy ve střední a východní Evropě (Svatá říše římská, Polsko, Uhry, Kyjevská Rus) - Lucemburkové na českém trůně 	
--	--	--

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí krizi feudalismu a nástup husitského hnutí i jeho mezinárodní souvislosti - vysvětlí důsledky tureckých nájezdů <p>Počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příčiny zámořských objevů a jejich důsledky - charakterizuje nový pohled na svět a člověka v období renesance a humanismu, zhodnotí jejich dopad - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další dějinný vývoj - uvede hlavní znaky stavovské a absolutistické monarchie, doloží je na konkrétních příkladech v jednotlivých zemích a příklady střetů mezi oběma styly vlády - charakterizuje postavení českého státu v rámci habsburské monarchie, 	<ul style="list-style-type: none"> - reformní hnutí v církvi, husitství a kacířství - doba poděbradská a jagellonská - turecká expanze - zámořské objevy - renesance a humanismus - reformace - stavovství a počátky absolutismu - boj za právo na víru - první Habsburkové na českém trůně - třicetiletá válka - doba baroka 	

<p>uvede jeho sociální, politické a kulturní poměry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a rozpozná znaky barokního umění <p>Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství a jeho projevy ve vývoji Evropy - charakterizuje změny v životě lidí, vyjmenuje významné představitele vědy a techniky 18. a 19. st. - vyjmenuje příčiny a výsledky, popíše průběh buržoazních revolucí - určí rozdíly mezi jednotlivými politickými ideologiemi 19. st. - ilustruje rozvoj národního uvědomění, jeho znaky a osobnosti, určí specifika českého novodobého národa - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její důsledky (včetně ekologických) - určí základní příčiny nerovnoměrného vývoje Evropy i světa - vysvětlí expanzivní záměry velmocí, které se staly příčinou střetů a konfliktů daného období 	<ul style="list-style-type: none"> - osvícenství - přeměna společnosti agrární v průmyslovou společnost, změny v sociální struktuře - vznik a vývoj USA - francouzská revoluce a napoleonské války - utváření novodobých národních společností (německé, italské, české národní obrození) - počátky imperialismu – vznik velmocí, kolonialismus - nové politické ideologie – konzervativismus, liberalismus, nacionalismus, socialismus - počátky vzájemného střetávání velmocí, ohniska konfliktů před 1. světovou válkou - umění, vzdělanost a životní styl na přelomu 19. a 20. století 	
---	---	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Moderní doba I. – Situace v letech 1914-1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje příčiny a průběh 1. i 2. sv. války a uvede jejich sociální, hospodářské a politické důsledky - popíše odboj Čechů, vznik republiky a její další vývoj - vysvětlí příčiny vítězství bolševismu v Rusku - uvede hlavní znaky totalitních ideologií, srovná je s principy demokracie - vysvětlí souvislost mezi hospodářskou krizí a nástupem nedemokratických sil k moci - objasní příčiny a podstatu 	<ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní situace v předvečer 1. světové války - první světová válka, čs. odboj - bolševická revoluce v Rusku - vznik Československa - versailleský systém - totalitní ideologie – komunismus, nacismus, fašismus - ČSR 1918-1938 - Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století, růst napětí, ohniska konfliktů - hospodářská krize, nástup nacismu v Německu 	

<p>militaristické politiky agresorů a neschopnost napadených států i mezinárodních institucí tomuto tlaku čelit</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje důsledky mnichovské konference pro ČSR - zhodnotí význam II. čs. odboje, vyjmenuje hlavní osobnosti - vyjmenuje základní data a osobnosti spojené s 2. světovou válkou - vysvětlí pojem holocaust, dokumentuje jeho zřůdnost - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury <p>Moderní doba II. – Soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vznik, vývoj a zánik bipolárního světa, jeho vojenská, politická, hospodářská seskupení a uvede významné střety těchto skupin - srovná život a možnosti chování v demokratických a nedemokratických společnostech - uvede základní znaky vývoje v jednotlivých zemích se zaměřením na USA, SSSR, ČSR, střední a západní Evropu - objasní hlavní problémy vývoje postkoloniálních rozvojových zemí - objasní význam islámském a židovské kultury v dnešním světě - popíše postupný vznik sjednocené Evropy, vyjmenuje základní instituce Evropské unie, jejich úlohu a fungování - vyjmenuje základní lidská práva - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> - mnichovská krize, druhá republika - kultura první poloviny 20. století - druhá světová válka, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, II. odboj <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět po válce, vznik OSN, bipolární svět - vývojové mezníky dějin ČSR po roce 1945 - vývoj ve „východním bloku“, role SSSR jako světové velmoci, RVHP - dekolonizace a vývoj „třetího světa“ - „západní svět“, NATO, vůdčí role USA - kulturní, sociální a hospodářský vývoj obou stran „železné opony“ - pád komunistických režimů a postkomunistický vývoj - sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti 	
---	--	--

Oktáva – (seminář)		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - u jednotlivých historických období jsou sledovány stejné výstupy jako v předešlých ročnících při probírání dané epochy, jde o jejich prohloubení a širší vztahy mezi nimi; větší pozornost je věnována dějinám regionu a jeho významným 	<ul style="list-style-type: none"> - pravěk ve světě a na našem území - starověký svět - dějiny středověku - novověk do konce 19. století - regionální historie - dějiny 20. století - současný svět a jeho problémy 	

osobnostem	- významné mezníky českých dějin - osobnosti regionu - významní čeští historikové, historické časopisy	
------------	---	--

4.5 Umění a kultura

Oblast umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem a Výtvarným oborem a integrujícím tématem Umělecká tvorba a komunikace. Je realizována v předmětech s názvy Hudební výchova a Výtvarná výchova

4.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje hudební výchova. Je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP GV a integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace, který je v RVP GV povinným vzdělávacím obsahem pro Hudební i Výtvarný obor.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím
- chápal význam hudby v historickém kontextu

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace – 1. roč., kvinta - 1 vyučovací hodina.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka bude realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity, dále formou výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech či divadlech.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákům různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotí jeho úspěšnost a napomáhá žákům v případě neúspěchu hledat vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- při zadávání referátů a při práci s nimi stimuluje učitel žáky k práci s médii, učí je vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při rozboru hudebního díla a při osvojování si nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů, stejně jako k aplikování již dříve získaných informací a k jejich propojování

- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech dává učitel žákům příležitost tvořit, experimentovat, pozorovat i vyvozovat kritické závěry

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením problémových situací a upozorňováním na nesrovnalosti vede učitel žáky k rozpoznávání problémů a nesrovnalostí, upozorňování na ně, k nalézání jejich příčin a způsobů řešení, při práci s problémem rozvíjí schopnost žáků obhajovat svá řešení a povzbuzuje je při případném nezdaru a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

- učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů například při poslechových činnostech a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance
- učitel průběžně ověřuje schopnost žáků užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří v hodinách Hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází své pozice, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení učitel uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic, kulturního a historického dědictví a zapojuje žáky do kulturního dění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek 	<ul style="list-style-type: none"> • PRODUKCE: • Vokální činnosti: • kultivace pěveckého a hlasového projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic • improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) • Instrumentální činnosti: • hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko – melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) 	

<p>sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních schopností tyto skladby realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> • hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) • orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic • moderní hudební nástroje a počítač • Hudebně pohybové činnosti: • pohyb hudby a gesto • pohybové etudy • tanec jako způsob komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • RECEPCE A REFLEXE: • Hudba jako organizovaný zvuk: • hudební dílo – hudební objekt • hudebně výrazové prostředky • hudební forma • hudební znak • formální struktura a sémantika skladby • Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby. • Hudební styly a žánry, funkce hudby: • hudba a její využití v běžném životě • hudba jako kulturní statek a jako zboží • estetická a umělecká hodnota hudebního díla • hudební průmysl • hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití • Vznik a vývoj hudby: • hudba vokální a instrumentální • periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní) • charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů • průniky 	

<p>v konkrétních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat 	<ul style="list-style-type: none"> • syntézy • hledání nových cest • Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz. • Hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace, a druh generační výpovědi. • Interpretace hudebního díla: • popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby • zařazení díla do historického a sociálního kontextu • hudební dílo jako možné poselství • vlastní hodnocení 	
---	--	--

4.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	5.	6.	7.	8.
Hodinová dotace	1	2	-	-

Vyučovací předmět se jmenuje Výtvarná výchova, případně Estetická výchova. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor RVP GV -

V 5. ročníku žáci studují Hudební výchovu a Výtvarnou výchovu, v 6. ročníku Výtvarnou výchovu. Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii, apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a citového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby

- chápal význam emotivních a citových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,

- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

V případě zájmu může být v 8. ročníku otevřen seminář Dějiny umění, který obsah učiva Výtvarné výchovy rozvíjí a prohlubuje.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.

- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta a sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy 	<ul style="list-style-type: none"> • Umělecký proces a jeho vývoj <ul style="list-style-type: none"> • umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla • Role subjektu v uměleckém procesu – interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta <ul style="list-style-type: none"> • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta • Úloha komunikace v uměleckém procesu – uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační <ul style="list-style-type: none"> • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces • subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané • Téma prolíná celým učivem v 6. 	

<p>magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	<p>ročníku</p> <p>Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</p> <p>Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce a interpreta</p> <p>Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> • experiment z hlediska inovace prostředků • analýza vizuálně obrazových systémů • klasické postupy jednotlivých výtvarných oborů 	
<ul style="list-style-type: none"> • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření • technologické postupy tvorby 	
	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a prostředí • architektura a její vliv na člověka v proměnách času 	
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně • výtvarné techniky • nová média 	
	<ul style="list-style-type: none"> • proměny života • osobnost, vztahy • vnitřní krajina • studie, inspirace přírodními motivy 	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • individuální, kolektivní projev • práce ve skupině • akční tvorba 	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci 	<ul style="list-style-type: none"> • transformace hodnot a její odraz v umění 	

<p>obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci Dějiny umění <ul style="list-style-type: none"> a. pravěké umění, Mezopotámie, Egypt b. Kréta a Mykény, Recko, Řím c) Románské u., Gotika, Renesance, Baroko, Rokoko d. Klasicismus, Romantismus, Realismus e) Impresionismus. Symbolismus, Secese 	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s materiály • kompozice, barva • tvar, linie, bod • kontrast, rytmus, plocha • inspirace hudbou • práce v exteriéru 	
<ul style="list-style-type: none"> • já- moje identita • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní značka, znak, • subjektivní vyjádření, introspekce 	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace, hra s formou • gestická malba • haptická projekce 	
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý projekt • možnost seberalizace a sebevyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s novými médii a technikami • současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obsahové 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné techniky- grafika, malba 	

<p>souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy fotografie • prostorová tvorba 	
<p>• své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vliv reklamy, • film, fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu 	
<p>• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot</p>	<ul style="list-style-type: none"> • moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času 	
<p>• vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti 	
<p>• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké směry 20. století <ul style="list-style-type: none"> • Impresionismus, • Symbolismus, • Secese, • Fauvismus, • Expresionismus, • Kubismus, • Futurismus, • Geometrická abstrakce, Dadaismus, • Surrealismus • seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • body-art • land-art • konceptuální umění 	
<p>• na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • nestandardní postupy ve výstavbě díla • současné výstavy v kontextu společenského dění 	
<p>• na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové</p>	<ul style="list-style-type: none"> • citace, parafráze, narážka, • humor ve výtvarném umění, • autenticita projevu a vyprázdněnost forem • seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí 	

Témata semináře **Dějiny umění**: Pravěk, starověký Egypt, Mezopotámie; Kréta a Mykény, antické Řecko a Řím; rané křesťanské, byzantské a islámské umění; románské a gotické umění; renesance, baroko a rokoko; klasicismus, empír; romantismus a pseudohistorické styly; realismus a generace ND; impresionismus a postimpresionismus, symbolismus, secese, fauvismus, expresionismus, futurismus a kubismus, dadaismus a surrealismus, abstrakce; pop-art, op-art a další moderní směry a tendence v malířství; funkcionalismus, poválečná a současná moderní architektura.

4.6 Člověk a zdraví

4.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Název předmětu je Tělesná výchova. Tělesná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP GV. Tento obsah může být prohlubován a rozvíjen v nepovinném předmětu Sportovní hry, a to se zaměřením na některou míčovou hru, např. na volejbal, fotbal apod.

Součástí výuky na vyšším stupni gymnázia je výuka plavání.

Žáci 5. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz, žáci 7. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty.

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry, případně v pronajatých specializovaných prostorách.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví, a že vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude

blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

NĚKTERÉ PRVKY ČINNOSTÍ OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ, ČINNOSTÍ PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ I ZDRAVOTNÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY SE ZAŘAZUJÍ DO VÝUKY PRŮBĚŽNĚ PO CELÝ ŠKOLNÍ ROK VE VŠECH ROČNÍCÍCH.

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové rovnováhy a upraví je pro samostatné použití <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotně orientovaná zdatnost - složky ZOZ, kondiční testy • zdravotně zaměřená cvičení • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • pohybové hry různého zaměření 	

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastika - akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům) • atletika - běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky; hody; vrh koulí • sportovní hry - herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání • další moderní a netradiční pohybové činnosti • lyžování - běžecké, sjezdové; snowboarding • úpoly – základy sebeobran 	
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní utkání, závody, soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti 	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj - účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita • pravidla osvojovaných pohybových činností • sportovní role • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem • olympismus v současném světě: jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu • pohybové činnosti, sportovní a turistické akce - organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace 	

<p>související s pohybem a zdravím - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti • připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci 		
--	--	--

Sexta		
<p>Školní výstupy Žák:</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové 	<p>Učivo</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotně orientovaná zdatnost - složky ZOZ, kondiční testy • zdravotně zaměřená cvičení • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) • první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti a 	

<p>dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>pohybový výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • pohybové hry různého zaměření • gymnastika - akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům) • atletika - běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky; hody; vrh koulí • sportovní hry - herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání • další moderní a netradiční pohybové činnosti • úpoly – základy sebeobran 	
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní utkání, závody, soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti 	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj - účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita • pravidla osvojovaných pohybových činností • sportovní role • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem • olympismus v současném světě: jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných 	

<p>související s pohybem a zdravím</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>látek neslučitelných s etikou sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí 	
--	--	--

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotně orientovaná zdatnost - složky ZOZ, kondiční testy • zdravotně zaměřená cvičení • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) • svalová nerovnováha - příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy • organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže 	

<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • pohybové hry různého zaměření • gymnastika - akrobacie; přeskoky a cvičení na nářadí; cvičení s náčiním • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům) • atletika - běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky; hody; vrh koulí • sportovní hry - herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání • další moderní a netradiční pohybové činnosti • turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, orientační běh, příprava a likvidace tábořiště • plavání – zdokonalování technik, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího, skoky do vody, branné plavání 	
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla 	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj - účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční 	

<p>osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní utkání, závody, soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>dostupnost a kvalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností • sportovní role • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem • olympismus v současném světě: jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí 	
--	---	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotně orientovaná zdatnost - složky ZOZ, kondiční testy • zdravotně zaměřená cvičení • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) 	

<p>prostředí</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní utkání, závody, soutěže 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti a pohybový výkon • pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní • průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení • pohybové hry různého zaměření • gymnastika - akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům) • atletika - běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky; hody; vrh koulí • sportovní hry - herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání • další moderní a netradiční pohybové činnosti • úpoly - sebeobrana <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj - účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita • pravidla osvojovaných pohybových činností • sportovní role • měřitelné a hodnotitelné údaje 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím - zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>související s tělesnou výchovou a sportem</p> <ul style="list-style-type: none"> • olympismus v současném světě: jednání fair play - spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu 	
--	---	--

Témata nepovinného předmětu Sportovní hry se zaměřením na volejbal: pravidla, základní dovednosti, příjem podání, nahrávka, útočný úder, smečované podání, vybírání v poli, blok, taktika, přátelská a soutěžní utkání.

4.7 Informatika a informační a komunikační technologie

4.7.1 Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se nazývá Informatika a výpočetní technika a navazuje na stejnojmenný předmět z nižšího stupně gymnázia. Na vyšším stupni gymnázia zčásti navazuje rozšiřujícím a prohlubujícím způsobem na učivo z nižšího stupně, zčásti obsahuje učivo nové. Navazující učivo se týká především práce s textovými a tabulkovými editory, využívání internetu, komunikace pomocí ICT a základy obecných znalostí z ICT (hardware, software). Učivo, které je zcela nebo z valné části nové se týká především databází, počítačové grafiky, tvorby a publikování na webu, znalostí o sítích, zacházení s daty, bezpečností dat a algoritmizace úloh.

Předmět Informatika a výpočetní technika je zařazen ve všech ročnících vyššího gymnázia s jednotnou časovou dotací 1 hodina/týden.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Kompetence k učení:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací
- zadáváním vhodných úloh a problémů vede žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je

Kompetence k řešení problémů:

- učí schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem
- předkládá jim problémy z běžného života a praxe a vede je k řešení s využíváním ICT
- vede žáky ke schopnosti řešit problémy s údržbou a udržováním ICT

Kompetence komunikativní:

- volí vhodné zadávání (náročnost, struktura) problémových úloh, aby byli žáci vedeni ke skupinové práci
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě
- vede žáky k užívání ICT při prezentaci svých názorů

Kompetence sociální a personální

- předkládá žákům možnosti práce s informacemi pro obecné uplatnění postupů v praxi
- při skupinové práci vede žáky k sebehodnocení a správnému uplatnění ve skupině

Kompetence občanské:

- vede žáky k zodpovědnosti, k vědomí využívání ICT s ohledem na stránku etickou, morální a legislativní

Kompetence k podnikavosti

- vede žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Kvinta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT ▪ využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh ▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ▪ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ▪ posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informatika – terminologie, přehled oblasti ▪ Hardware – rozdělení, přehled, funkce ▪ Software – operační systémy, aplikace ▪ Software – export a import dat, modelování a simulace, multimedia ▪ Vytváření webových stránek – možnosti, editory, HTML ▪ Databáze – základní pojmy z problematiky, výběr vhodné aplikace pro práci, tvorba databází ▪ Internet – charakteristika internetu, vývoj, pojmy, služby, specifika pro práci na internetu ▪ Informace – data a informace, relevance, věrohodnost informací, informační zdroje, procesy a systémy ▪ Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT 	

Sexta		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ▪ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů ▪ využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grafika – vektorová a rastrová, vhodné editory a práce s nimi ▪ Digitální fotografie – skenování, fotografování, základní estetická a kompoziční pravidla, úprava fotografií ▪ Prezentace – volba editoru pro tvorbu, pokročilé funkce při tvorbě prezentací ▪ PDF formát – tvorba, použití, význam v praxi ▪ Internet – možnosti přenosu dat a komunikace, sdílení informací, ▪ E-learning, elektronické konference ▪ Etika a legislativa, ochrana osobních práv a osobních dat ▪ Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT 	

Septima		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití ▪ ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT ▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokročilé funkce tabulkového editoru ▪ Algoritmizace, zápis algoritmů, programování 	

<p>multimediálních technologií a internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů 		
--	--	--

Oktáva		
Školní výstupy Žák:	Učivo	Přesahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu ▪ orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe ▪ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívání pokročilých funkcí aplikací pro práci s texty, tabulkami a grafikou, jejich propojování, komunikace a prezentace dat ▪ Pokročilé funkce textového editoru ▪ Informační sítě – typologie, služby a protokoly, síťový HW ▪ Přehled digitálních technologií – uplatnění v praxi ▪ Práce s daty v praxi – možnosti ukládání dat, správa souborů a složek, zálohování, komprese dat ▪ Ochrana dat – antivirová ochrana, firewall, aktualizace SW ▪ Publikování informací na internetu 	

5 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

(společná část ŠVP pro základní školu, pro nižší gymnázium a pro vyšší gymnázium)

5.1 Hodnocení žáků

Úvod

Cílem hodnocení je poskytnout žákům zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získají informace o tom, jak zvládají učivo, jak dokáží získané poznatky využít, jak jsou aktivní, jak spolupracují, v čem se zlepšili a v čem mají nedostatky.

Součástí hodnocení žáků je také hodnocení jejich chování. Vyhodnocení vyučovacího předmětu však nesmí zahrnovat hodnocení žákova chování.

Při hodnocení klademe důraz na to, co se žák naučil a co dokázal. Upozorníme rovněž na nedostatky a uvedeme způsoby, kterými se mohou odstranit.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů (klasifikační řád)

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí školským zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků, a vyhláškami č.48/2005 Sb. a č.13/2005 , ve znění pozdějších změn a doplňků.

Zásady hodnocení - klasifikace

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Při hodnocení žáků uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt, výsledky vzdělávání posuzuje objektivně a nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšmu.
3. Hodnocení probíhá pokud možno neveřejně, aby se vyloučila eliminace negativních dopadů na žáka. Výsledky písemných prací ani známku ústního zkoušení není nutno oznamovat před celou třídou.
4. Hodnocení má posilovat sebedůvěru žáků a nesmí vést ke snižování jejich důstojnosti.
5. Při klasifikaci přihlíží zkoušející k věkovým zvláštnostem žáka, k jeho dispozicím i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve svých výkonech a projevech. Vyučující neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, výjimečně i po kratší nepřítomnosti.
6. Před klasifikací musí být učivo nejen řádně vysvětleno, ale i dostatečně procvičeno.
7. Třídní učitelé, příp. výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními z odborných vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení. U žáků s vývojovými poruchami učení klade učitel důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.
8. Při určování stupně prospěchu na konci klasifikačního období se hodnotí výsledky vzdělávání za celé toto období. Stupeň prospěchu se neurčuje průměrem známek, ale na základě vyhodnocení výsledků vzdělávání ve všech jejich souvislostech. Do

celkové pololetní klasifikace se musí vedle známek z větších písemných prací zahrnout i známky z dílčích kontrolních prací a z ústního zkoušení. Do klasifikace se musí promítnout i aktivita a snaha žáka.

9. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
10. Vyučující informuje zákonné zástupce žáka o výsledcích vzdělávání zápisem klasifikace do žákovských knížek a studijních průkazů. Informovat je může také ústně, a to na třídních schůzkách, při „dnech otevřených dveří“ nebo při individuálně domluvené schůzce. Údaje o hodnocení výsledků vzdělávání a o chování jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.
11. Vyučující informuje o výsledcích vzdělávání třídního učitele a vedení školy nejméně jednou za čtvrtletí, a to ústně na pedagogické radě nebo písemně zápisem do klasifikačních přehledů. O vážných nedostatcích a problémech informuje třídního učitele, vedení školy a rodiče neprodleně.
12. Na konci klasifikačního období запиše vyučující výsledky klasifikace do třídních výkazů v termínu stanoveném ředitelem školy.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek: písemnými, ústními, grafickými, praktickými, pohybovými apod., dále analýzou různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími, příp. konzultacemi s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a s pracovníky zdravotnických služeb.
2. Pro hodnocení žáků se může použít žákovské portfolio, což je shromažďování prací žáků, ze kterých je zřejmé částečné nebo úplné zvládnutí dané problematiky. Je vhodné, aby materiály byly zařazovány se souhlasem žáků, případně žáci mohou sami navrhnout, co do portfolia zařadit.
3. Žák musí být klasifikován za čtvrtletí v M, ČJ a CJ nejméně 3-4x, ve dvouhodinových a v jednohodinových předmětech nejméně 1-2x. Za pololetí musí být žák klasifikován nejméně jednou z ústního zkoušení. Výjimky jsou možné jen u žáků s velkou absencí.
4. Čtvrtletní práce z ČJ a z M budou zadány a vyhodnoceny podle pravidel stanovených předmětovými komisemi a metodickým sdružením. Hodnocení musí obsahovat přehled a rozbor výsledků a opatření k nápravě. V ostatních předmětech doporučujeme vyhodnotit alespoň jednu písemná práci obdobným způsobem.
5. Opravy písemných prací provede vyučující nejpozději do jednoho týdne. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.
6. V jeden den je povoleno psát pouze jednu čtvrtletní písemnou práci. Dvě písemné práce v jeden den se mohou psát jen tehdy, nepřekročí-li doba jejich zpracování 15 minut práce žáka a vztahuje-li se obsah práce jen na jedno téma či okruh učiva. O termínu písemných prací, jejichž zpracování přesahuje 15 minut, informuje učitel žáky předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy.
7. Zadání kontrolních prací a testů na gymnáziu bude alespoň v polovině úloh analogické obsahu a formě nových maturitních zkoušek. Rovněž zadání kontrolních prací a testů bude v pátém ročníku a ve vyšších ročnících ZŠ alespoň zčásti analogické obsahu a formě přijímacích zkoušek.
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. Znamky zapisuje neprodleně do žákovských knížek nebo studijních průkazů. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Pokud je klasifikace stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, ve které se klasifikace určuje a ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat, tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Gymnázium nižší

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. (O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady). Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Pro hodnocení žáka na vysvědčení se na prvním stupni základní školy použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni a na gymnáziu se použije slovní označení stupně hodnocení.
3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení, který plní základní vzdělání, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, a to i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí par. 52 zákona č.561/2004 Sb. v platném znění. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
9. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

10. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č.561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
12. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. (par. 22 vyhl.48/2005)
13. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
14. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek komisionálního přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č.48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek komisionálního přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
15. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů přezkoušet ve stanoveném termínu, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
16. Konkrétní obsah a rozsah komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s osnovami (se školským vzdělávacím programem).
17. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
18. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
19. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
20. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
21. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující

daného předmětu, c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

22. Výsledek opravných zkoušek stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č.48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek opravných zkoušek prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
23. O opravných zkouškách se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
24. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
25. Konkrétní obsah a rozsah opravných zkoušek stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
26. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15.září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
27. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle par. 52, odst. 4 školského zákona č.561/04 Sb. v platném znění na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Gymnázium vyšší

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. (O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady).
3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP (učebním plánem), s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.
5. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
7. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální (par. 6 vyhlášky č.13/2005 v platném znění).
8. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín

opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

9. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka (par. 6 vyhlášky č.13/2005 v platném znění), které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
10. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č.561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle bodu 9 na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
12. Tato ustanovení se přiměřeně vztahuje i na hodnocení vzdělávání členěného do jiných ucelených částí učiva.
13. Komisionální zkouška - viz par. 6 vyhlášky č.13/2005 v platném znění.

Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: a) 1 – výborný, b) 2 – chvalitebný, c) 3 – dobrý, d) 4 – dostatečný, e) 5 – nedostatečný.
2. Při hodnocení jsou výsledky hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření probíhá podle níže uvedených kritérií. Převahu teoretického zaměření mají předměty jazykové, společenskovední, přírodovědné a dále pak matematika, příp. další volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák má uvědomělý a pozitivní vztah k učení, samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, velmi dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá velmi dobře požadované poznatky, uplatňuje je samostatně a tvořivě. Myslí kriticky, dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a vyřešit problém. Čte s porozuměním, dokáže se v textu velmi dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je velmi aktivní, své názory dokáže obhájit. Ochotně a účinně se zapojuje do skupinové práce.

Stupeň 2:

Žák má pozitivní vztah k učení, poměrně samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá dobře požadované poznatky, dokáže je uplatnit. Myslí většinou kriticky, problémy dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a s pomocí učitele je i vyřešit. Čte s porozuměním, dokáže se v textu dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je většinou logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je aktivní, své názory dokáže obhájit. Ochotně a většinou i účinně se zapojuje do skupinové práce, je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 3:

Žák má většinou pozitivní vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Informace umí vyhledat, má však problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen v jednoduchých situacích. Ovládá jen část požadovaných poznatků. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho většinou jen s pomocí učitele. Čte s porozuměním, v textu se však orientuje s obtížemi. Jeho ústní a písemný projev je většinou správný, přesný. Zapojuje se do diskuse, své názory nedokáže vždy správně obhájit. Je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 4:

Žák má kolísavý vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Jednoduché informace umí vyhledat, má však velké problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen občas. Ovládá jen některé požadované poznatky. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho občas jen s pomocí učitele. Rozumí jen snadnějším textům, orientuje se v nich s obtížemi, nedokáže vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. Do diskuse se zapojuje jen zřídka, jeho ochota spolupracovat s ostatními je nízká.

Stupeň 5:

Žák má negativní vztah k učení. S velkými problémy vyhledává informace, nedokáže je třídit a systematizovat. Vztahy mezi nimi nechápe. Nedokáže pochopit a vyřešit problém. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. V komunikaci se spolužáky i učitelem je pasivní, své názory nemá zájem obhájit. Do skupinové práce se nezapojuje, s ostatními nespolupracuje.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K tomuto typu patří předmět praktické činnosti a některé další volitelné a nepovinné předměty.

Stupeň 1:

Žák projevuje soustavně kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá a uplatňuje poznatky, dovednosti a návyky při praktických činnostech a při řešení problémů. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problémy. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Hospodárně a správně využívá materiál, suroviny, energii, pomůcky, nástroje, nářadí, laboratorní zařízení a jiné pomůcky. Zapojuje se aktivně do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 2:

Žák projevuje kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané poznatky při praktické činnosti a při řešení problémů. Praktické činnosti vykonává samostatně, ale v postupech a způsobech práce se vyskytují drobné nedostatky. Ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problém. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 3:

Žák neprojevuje trvalý kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Při plnění pracovních úkolů musí být kontrolován. Poznatky, dovednosti a návyky dokáže aplikovat jen v menší

míře, stejně tak obtížně řeší problémy. Samostatně, ale ne vždy účelně si organizuje vlastní práci. Ne vždy dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se občas do skupinové práce, dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 4:

Žák pracuje bez zájmu, vztah k práci a k pracovnímu kolektivu je neutrální. Poznatky dokáže aplikovat jen s pomocí vyučujícího, stejně tak nedokáže samostatně řešit problémy. V praktických činnostech se dopouští větších chyb. Práci dokáže organizovat jen za pomoci vyučujícího. Méně dbá o pořádek na pracovišti, občas nedodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Zapojuje se aktivně do skupinové práce jen pod dohledem, spolupracuje s ostatními.

Stupeň 5:

Žák neprojevuje zájem o práci. Poznatky nedokáže aplikovat ani s pomocí vyučujícího, problémy odmítá řešit. V praktických činnostech se dopouští zásadních chyb. Práci nedokáže organizovat ani s pomocí vyučujícího. Nedbá o pořádek na pracovišti, porušuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Nezapojuje se do skupinové práce, odmítá spolupracovat s ostatními.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K předmětům s převahou výchovného zaměření patří: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, příp. volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách velmi aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, plně využívá své osobní dispozice, které velmi dobře rozvíjí v různých individuálních a skupinových projevech. V komunikaci je velmi aktivní, pomáhá ostatním, přitom je ochoten naslouchat i jiným, vcítit se do jejich situace a respektovat jejich názory. Žák v různých aktivitách tvořivě aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Velmi úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 2:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, využívá své osobní dispozice, které dobře rozvíjí v různých individuálních i skupinových projevech. V komunikaci je aktivní, pomáhá ostatním. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 3:

Žák se zúčastňuje činností nebo cvičení a her, ale bez většího zájmu. Pracuje nebo cvičí méně samostatně, nevyužívá plně své osobní dispozice, občas se zapojuje do skupinových činností, s ostatními komunikuje. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky jen s pomocí nebo pod dohledem vyučujícího. Estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost rozvíjí jen částečně.

Stupeň 4:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách pasivní. Pracuje nebo cvičí nesamostatně, využívá své osobní dispozice omezeně, do skupinových činností se zapojuje obtížně, s ostatními komunikuje s problémy. Žák jen s obtížemi a pod dohledem vyučujícího aplikuje své vědomosti, dovednosti a návyky. Méně úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 5:

Žák má k činnostem, cvičením a hrám negativní poměr. Je nesamostatný, své osobní dispozice nevyužívá. Odmítá spolupracovat a komunikovat s ostatními. Estetické schopnosti, tělesnou zdatnost a obratnost nerozvíjí.

Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni: a) 1 - velmi dobré, b) 2 – uspokojivé, c) 3 – neuspokojivé. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.

Kritéria pro hodnocení chování

Stupeň 1: Žák uvědoměle dodržuje základní pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Respektuje jiné osoby, chová se zodpovědně.

Stupeň 2: Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy, příp. se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se dopouští dalších přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Svým chováním narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Občas nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

Stupeň 3: Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se závažných přestupků proti školnímu řádu, ohrožuje výchovu nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se dopouští dalších přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

Sebehodnocení žáků

1. Vyučující umožňuje a podporuje sebehodnocení žáků, které obecně přispívá ke kritické reflexi žáků a posiluje pozitivní motivaci žáků k lepším výsledkům.
2. Každý žák má možnost vyjádřit se ke svým výkonům, provést jejich vyhodnocení, ocenit klady, odhalit s pomocí vyučujícího a spolužáků nedostatky a chyby s tím, že společně navrhnu cestu k nápravě.
3. Každý žák má možnost vyjádřit se i k výkonům svých spolužáků, provést rovněž jejich vyhodnocení, ocenit klady a upozornit na nedostatky a chyby.
4. Forma sebehodnocení žáků je většinou ústní, může však být i písemná. Ústní sebehodnocení se může uskutečnit ve skupině žáků nebo před celou třídou.
5. Četnost i rozsah sebehodnocení žáků je ovlivněn charakterem předmětu, počtem žáků ve třídě a jejich věkem, případně jejich dispozicemi.

Hodnocení a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření členěných do pěti stupňů. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vychází škola z individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy.
3. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se při přijímání ke vzdělávání a při jejich ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.
4. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.
5. Vyučující klade důraz na ten druhu projevu, ve kterém má žák předpoklady pro lepší výkon.
6. Vyučující se zaměřuje na pozitivní výkony žáka a podporuje jeho motivaci k učení.
7. Pokud je předmět speciálně pedagogické péče zařazen jako vyučovací předmět, jsou žáci z tohoto předmětu hodnoceni formou slovního hodnocení.

Vzdělávání a hodnocení nadaných žáků

1. Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, případně individuální vzdělávací plán.
2. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce, a mimořádně nadaného zletilého žáka nebo studenta na jeho žádost přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Kázeňskými opatřeními jsou podmíněně vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka nebo ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o **podmíněném vyloučení** ze školy. V rozhodnutí stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák dalšího zaviněného porušení uvedených povinností, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit jen v případě, že splnil povinnou školní docházku (může být vyloučen v případě, že opakuje devátý ročník povinné školní docházky).
3. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem č.561/04 Sb. (dle odst.3,par. 31).
4. Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. (dle odst. 3,par. 31 zákona č.561/04 Sb).
5. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy je provinění klasifikováno jako trestný čin. O svém rozhodnutí informuje ředitel školy pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
6. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiná ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy nebo za záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

7. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
8. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: a) napomenutí třídního učitele, b) důtku třídního učitele, c) důtku ředitele školy.
9. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
10. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
11. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Na vysvědčení se zaznamenává pochvala ředitele školy.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek:

1. Třídní učitel může udělit pochvalu jednomu žákovi za déletrvající úspěšnou práci nejvýše 1x za školní rok (na konci školního roku). Do oblasti výrazného projevu školní iniciativy patří např. aktivní práce v třídním kolektivu, dobré umístění v soutěžích a olympiádách apod.
2. Ředitel školy uděluje žákům pochvalu nebo jiné ocenění kromě důvodů uvedených v bodě 5) také za vynikající výsledky v soutěžích a olympiádách, a to po projednání v pedagogické radě.
3. Sníženému stupni z chování nemusí předcházet uložení napomenutí a důtek. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.
4. Třídní učitel udělí žákovi napomenutí za méně závažné zaviněné porušení školního řádu. Jestliže žák opakuje ve stejném pololetí méně závažné porušení školního řádu, udělí mu třídní učitel důtku. Méně závažným porušením školního řádu se rozumí např. zapomínání sešitů, učebnic a dalších pomůcek, občasné vyrušování ve vyučování, občasné neplnění domácích úkolů apod.
5. Třídní učitel udělí žákovi důtku za vážné zaviněné porušení školního řádu. Vážným porušením školního řádu se zpravidla rozumí neplnění pokynů pedagogických pracovníků vydaných v souladu s právními předpisy a školním řádem, opuštění školní areálu bez omluvení nebo povolení, časté vyrušování ve vyučování, časté neplnění domácích úkolů, hrubé chování a vulgární vyjadřování apod.
6. Ředitel školy udělí žákovi důtku za opakované méně závažné porušení školního řádu v případě, že žákovi nebo již byla udělena za přestupky tohoto druhu důtku třídního učitele, a to po projednání v pedagogické radě. Důtku může ředitel školy dále udělit za závažné porušení školního řádu. Závažným porušením školního řádu se rozumí: neomluvené hodiny, nedodržení termínu pro omluvy nepřítomnosti ve vyučování, velmi hrubé chování a fyzické napadení spolužáků, krádež, kouření, požívání alkoholických nápojů a zdraví škodlivých látek, držení a distribuce návykových látek, projevy šikanování, vydírání, vandalismu, násilné chování, projevy diskriminace, rasismu, antisemitismu, xenofobie, intolerance.

5.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy, tj. vlastní hodnocení školy představuje trvale probíhající proces, jehož smyslem je vyhodnocení výchovně–vzdělávací činnosti školy (z hlediska cílů výchovy a vzdělávání - dále jen vzdělávání).

V rámci sebehodnocení jsou stanoveny oblasti autoevaluace, cíle a kritéria evaluace, nástroje evaluace a časové rozvržení evaluačních činností.

1) Hlavní oblasti hodnocení školy

1.1 Podmínky ke vzdělávání

1.1.1 Personální podmínky vzdělávání

- osobnost učitele, jeho pedagogicko-psychologické schopnosti
- kvalifikace pedagogických pracovníků
- skladba úvazků vzhledem ke kvalifikaci pedagogických pracovníků
- věkové složení pedagogických pracovníků a podíl zastoupení mužů a žen
- klima ve škole

1.1.2 Materiálně-technické podmínky vzdělávání

- školní budovy
- kmenové třídy a odborné učebny
- herny ŠD a ŠK
- školní pozemek, dílny
- sportovní areál a tělocvičny
- odpočinkové zóny
- zařízení školního stravování
- vybavení nábytkem
- vybavení pomůckami (zvláště pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)
- vybavení učebnicemi (-,-)
- vybavení audiovizuální a výpočetní technikou

1.1.3 Finanční podmínky vzdělávání

a) Přímé neinvestiční výdaje (ze státního rozpočtu přerozdělované KÚ)

- mzdy
- nenárokové složky
- navýšení MP pro výuku žáků se SVP
- výdaje na pomůcky
- výdaje na vzdělávání pedagogických pracovníků
- výdaje na ochranné prostředky

b) Příspěvek od zřizovatele

- příspěvek na provoz
- investice

c) Další zdroje

- čerpání z fondů školy
- dary fyzických a právnických osob

1.2. Průběh vzdělávání

1.2.1 Školní vzdělávací program, učební plány, výsledky vzdělávání

- realizace školního vzdělávacího programu
- vhodná struktura nových učebních plánů
- výsledky vzdělávání

1.2.2 Organizace výchovně vzdělávacího procesu

- rozvrh hodin

- školní řád a klasifikační řád (informační systém vůči žákům a rodičům)
- činnost VP, metodicky prevence a informatiků
- přijímací řízení na gymnázium

1.2.3 Způsob a průběh výuky

- vyučovací a školní klima (Manuál s.80)
- vyučovací formy a metody
- řízení výuky
- členění hodiny
- motivující vyučovací formy a metody
- výuka frontální, skupinová, individuální
- práce s textem, učebnicemi, odbornou literaturou
- využívání pomůcek a výukových programů
- interakce a komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem
- individuální přístup k žákům
- péče o problémové žáky a o talentované žáky
- individuální vzdělávací plány
- laboratorní práce v přírodovědných předmětech

1.2.4 Aktivity mimo pravidelné vyučování

- zájmové kroužky
- mimoškolní aktivity,
- soutěže a olympiády
- exkurze, výlety

1.3 Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

1.3.1 Spolupráce školy s rodiči

- školská rada
- Sdružení přátel školy při Základní škole a gymnáziu města Konice
- třídní schůzky a „Dny otevřených dveří“
- individuální konzultace s VP a vedením školy
- výchovná komise
- spokojenost rodičů s prací školy

1.3.2 Škola a město, škola a region

- školská rada
- práce učitelů v zastupitelstvu města
- prezentace školy na veřejnosti, články ve Zpravodaji města Konice
- setkání absolventů základní školy a gymnázia s vedením města

1.4 Výsledky vzdělávání žáků a studentů

- utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- výchovně-vzdělávací výsledky v I. a II.pololetí a jejich srovnání s předchozími roky
- testování žáků
- výsledky soutěží a olympiád
- žakovské a studentské práce
- problémoví žáci a neprospívající žáci
- výchovná opatření
- výsledky přijímacích zkoušek na střední školy a na vysoké školy a vyšší odborné školy : vhodná volba povolání vzhledem k dispozicím a zájmům absolventů základní školy
- podíl absolventů gymnázia pokračujících ve studiu na VŠ a VOŠ – studium na typu VŠ vzhledem k zájmům studentů

1.5 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

1.5.1 Organizace činnosti a provozu školy

- organizační struktura školy
- informační systém

- poradní a metodické orgány
- vnitřní směrnice

1.5.2 Systém vedení a hodnocení pracovníků

- vedení pedagogických pracovníků
- vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků
- hospitační a kontrolní činnost
- hodnocení pracovníků
- další vzdělávání pedagogických pracovníků

1.6 Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

2) Cíle a kritéria autoevaluace

2.1 Cílem autoevaluace je vyhodnocení stavu v určených oblastech. Získané informace budou sloužit jako zpětná vazba, pomocí níž budou vyvozeny kroky vedoucí ke zvýšení efektivity a kvality procesu vzdělávání, případně k odstranění chyb a nedostatků.

2.3 Kritéria a dílčí cíle autoevaluace

- příznivé a motivující klima ve škole a ve vyučování
- vhodná volba povolání vzhledem k dispozicím a zájmům většiny absolventů základní školy
- podíl absolventů gymnázia pokračujících ve studiu na VŠ a VOŠ - nejméně 90%
- individuální péče o jednotlivé žáky
(doučování, příprava na přijímací zkoušky, příprava na soutěže a olympiády)
- spokojenost většiny rodičů s prací školy

3) Nástroje evaluace

- evaluace prostřednictvím specializovaných firem
- evaluace prostřednictvím státních testů pro žáky 5. a 9.r. ZŠ a NG a pro maturující ročník
- analýza výsledků přijímacího řízení
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků vzdělávání
- školní dotazníky (vedení školy, metodik prevence, vých. poradce, třídní učitelé, učitelé)
- hospitace, tematické a časové plány
- individuální rozhovory vyučujících a vedení školy s žáky a s jejich zákonnými zástupci
- rozhovory vedení školy s pedagogy
- portfolio žáků

4) Časové rozvržení evaluačních činností

Průběžně:

- hospitační činnost
- rozhovory s žáky, zákonnými zástupci, pedagogy
- školní dotazníky

První čtvrtletí

- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů gymnázia
- tematické a časové plány

Druhé čtvrtletí

- individuální péče o žáky - zájmová činnost, doučování
- výsledky vzdělávání - čtvrtletní – problémy v prospěchu a vzdělávání, talentovaní žáci
- individuální péče o žáky – příprava k soutěžím a olympiádám
- volba povolání – individuální pohovory
- hospitační činnost

- analýza výsledků vzdělávání za 1.pololetí
- kontrola plnění ŠVP

Třetí čtvrtletí

- sledování portfolia žáků
- individuální rozhovory s maturujícími studenty – strategie přijímacího řízení
- kontrola plnění ŠVP
- hodnocení výsledků vzdělávání - čtvrtletní

Čtvrté čtvrtletí

- individuální rozhovory
- CERMAT: „maturita nanečisto“, státní maturitní zkoušky
- analýza výsledků vzdělávání za 2.pololetí
- kontrola plnění ŠVP
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů základní školy